

О Ш „Б О Р А С Т А Н К О В И Ћ“

**КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА
У ПРЕДМЕТНОЈ НАСТАВИ**

на основу Правилника о оцењивању ученика
у основном образовању и васпитању
(„Службени гласник РС”, бр. 10/2024)

Београд, 2026. године



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

Критеријуми за оцењивање српског језика и књижевности

- У току једног полугодишта ученик се оцењује најмање 4 пута од чега најмање једном усмено (Ученик треба да буде спреман за усмено одговарање на сваком часу тј. усмено испитивање се неће посебно најављивати)
- Писмене провере знања се структурирају на основу 3 нивоа знања (основни, средњи и напредни ниво) према стандардима. Распоред писмених провера знања се објављује на сајту школе
- Оцењује се и рад на пројектима (начин излагања и презентовања, степен ангажовања и сарадње у групи)
- Ученици којима је потребна додатна подршка у учењу (индивидуализација и ИОП) оцењују се индивидуално у складу са својим могућностима и односом према раду

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 5. разреду

Бројчано оцењивање

У току полугодишта ученик мора добити најмање четири оцене. Ученик може добити следеће оцене:

- две оцене на контролним задацима;
- две оцене из писмених задатака;
- две оцене на основу формативног оцењивања;
- једну на диктату/правописној вежби;
- једну на усменом одговору (наставник није дужан да га најави).

Елементи формативног оцењивања (по правилу се евидентирају у педагошкој свесци):

- усмени одговори;
- писмене провере до петнаест минута;
- ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација и друго);
- домаћи задаци.



О Ш „Б О Р А С Т А Н К О В И Ћ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozдовac.edu.rs

Критеријуми вредновања контролних задатака

Контролни задаци су најављени и садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа.

Задаци се структурирају на три нивоа: основни, средњи и напредни ниво.

Оцењивање на основу процената:

0% - 40% = недовољан (1)

41% - 55% = довољан (2)

56% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врло добар (4)

86% - 100% = одличан (5)

Напомена:

На полугодишњим и годишњим тестовима опсег процената за оцену довољан (2) износи од 31% до 55%.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да:

- опише свој доживљај;
- одреди књижевни род и врсту;
- анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма);
- одреди карактеристике народне и ауторске књижевности и да их пронађе и докаже у конкретном тексту;
- препозна стилске фигуре у тексту, као и да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет);
- прави разлику између песника и лирског субјекта, преповедача и писца;
- аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повеже и примени стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива);
- се критички осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења.

Ученик мора редовно читати домаћу лектуру и учествовати у интерпретацији.

На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме да:

- разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге;
- разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деklinацију;
- одреди функције и значења падежа;
- препозна основне реченичне чланове (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе, апозицију);
- разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола;
- доследно примењује правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта);
- успешно пише по диктату (до две грешке) и самостално тачним реченицама одговора на питања отвореног типа;



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Ученик **говорну поруку** изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити.

Самостално проналази тражене информације у тексту.

Потпуно самостално наводи синониме и антониме.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **углавном самостално** уме да:

- опише свој доживљај;
- одреди књижевни род и врсту;
- анализира **готово све** елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма);
- одреди карактеристике народне и ауторске књижевности и да их пронађе и докаже у конкретном тексту;
- препозна стилске фигуре у тексту, као и да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет);
- прави разлику између песника и лирског субјекта, преповедача и писца;
- аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повеже и примени стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива);
- се критички осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења.

Ученик мора редовно читати домаћу лектуру и учествовати у интерпретацији.

На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, **често** чита више од оног што је задато и **често** се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик **готово у потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања:



О Ш „Б О Р А С Т А Н К О В И Ћ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

- разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге;
- разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деklinацију;
- одреди функције и значења падежа;
- препозна основне реченичне чланове (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе, апозицију);
- разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола;
- доследно примењује правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта);
- успешно пише по диктату (**до четири грешке**) и самостално тачним реченицама одговора на питања отвореног типа;
- у потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **углавном** показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени.

Самостално проналази тражене информације у тексту.

Самостално наводи синониме и антониме.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и:

- **делимично** уме да опише свој доживљај;
- **самостално** одређује књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте;
- **уз подстицај** одређује неке елементе композиције;
- зна карактеристике народне и ауторске књижевности;
- зна дефиниције стилских фигура, **уз помоћ** наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет);
- **делимично** усваја књижевне термине и појмове и **понекад** учествује у интерпретацији књижевног текста.

У **већини случајева** чита домаћу лектуру и **понекад** учествује у интерпретацији.

На часовима је **каткад** активан и **ретко** користи додатне изворе знања.

Језик

Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике, **памти их и репродукује**, али **не учи редовно па греши** у примени стечених знања. Ученик **делимично** уме да:

- разликује променљиве и непроменљиве речи;
- разликује категорије рода и броја;
- одређује падеже речи које имају деклинацију;
- препозна основне реченичне чланове;
- **уз помоћ** наставника разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола;
- примени правописна правила у писаним радовима (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта);
- пише по диктату (**до 6 грешака**);
- уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа);
- правилно изговара гласове и **понекад греши** у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује **уз помоћ наставника** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани и композицијски утемељени.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синонине и антониме.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **понекад делимично** уме да опише свој доживљај.

Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте.

Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције.

Разликује народну од ауторске књижевности.

Препознаје неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ** (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова).

У већини случајева не чита домаћу лектуру и **ретко** учествује у интерпретацији.

На часовима је **ретко** активан.

Језик

Ученик **ретко** уме дефинише наставне садржаје из граматике, **делимично** их памти и репродукује, али **ретко учи па не уме примени стечена знања**:

- разликује категорије рода, броја и **уз помоћ ретко** одређује падеже речи које имају деklinацију;
- **понекад** препознаје основне реченичне чланове;
- **уз помоћ** разликује глаголска времена;
- прави веће правописне и граматичке грешке;
- потребна је **стална помоћ наставника**;
- **углавном** правилно изговара гласове и **углавном греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује **и поред помоћи наставника** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни**, али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму.

Понекад уме да наведе синоним и антоним уз помоћ наставника.

НЕДОВОЉАН (1)



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији.

Нема основна књижевнотеоријска знања, а због лошег читања не разуме текст.

Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији.

На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије.

Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван је и незаинтересован.

Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да говори одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује **и поред помоћи наставника** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и **нису у вези са темом**, не поштује павописну и граматичку норму.

Тешко се изражава, а техника читања не задовољава узрасни стандард.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 6. разреду

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **потпуно самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **самостално** уме да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет))
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **потпуно** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст, ономатопеја , епитет, хипербола)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, епиграма; песма о раду, митолошка, обредна и породична песма; комедија)



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; пблици казивања: наратија, дескрипција, дијалог и монолог; дидакасије и реплика)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **самосталан је и лако** долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да **уме потпуно самостално да примени** стечена знања:

- 1) разликује врсте и подврсте речи (неличне и придевске заменице)
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;
- 3) одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголска времена (аорист, имперфекат, плусквамперфекат) и граматичке категорије глагола
- 5) одређује комуникативну функцију реченица
- 6) разликује начине творбе речи и њима добијене речи
- 7) препознаје фонетске особине језика и гласовне промене
- 8) **зна** правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, растављање речи на крају реда, писање заменица са предлозима, глаголских облика и облика гласовних промена, као и интерпункцијских знакова – запета, наводници, црта) и **доследно их самостално примењује** у писаним радовима.
- 9) успешно пише по диктату (**до 3 грешке**) и **уме самостално** да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 10) У **потпуности правилно** изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара **потпуном и правилном реченицом** и **врло успешно** користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује и **показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, **занимљиви, креативни и маштовити**. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално и успешно саставља вест, обавештење и кратак извештај, као и да драматизује краћи текст. **Потпуно успешно** гради деминутиве и аугментативе.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **углавном самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **углавном самостално** уме да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности (ауторске приповетке и романа) и **уме углавном самостално** да их пронађе у конкретном тексту
- 5) **углавном** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст, ономатопеја, хипербола)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих и терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме- парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, елегија; породичне, обредне, митолошке и песме о раду; комедија)
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **углавном самостално повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања – наратија, дескрипција, дијалог и монолог; дидаскалије и реплика)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **углавном је самосталан** и долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **активан** и учествује у анализи нових текстова, **често чита више** од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик **готово** у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања :

- 1) разликује врсте и подврсте речи (неличне и придевске заменице)
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;
- 3) одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголска времена (аорист, имперфекат, плусквамперфекат) и граматичке категорије глагола
- 5) одређује комуникативну функцију реченица
- 6) разликује начине творбе речи и њима добијене речи
- 7) препознаје фонетске особине језика и гласовне промене



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

8) **зна** правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, растављање речи на крају реда, писање одричних заменица, глаголских облика и облика гласовних промена, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и **доследно их самостално** примењује у писаним радовима.

9) Успешно пише по диктату (**до 6 грешака**) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).

10) у **потпуности правилно изговара** гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и **успешно** користи различите облике писаног и усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује и **углавном** показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Углавном самостално** саставља вест, обавештење и краћи извештај. Уме да драматизује краћи текст и углавном успешно гради деминутиве и аугментативе.

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова):

1) **делимично** уме да опише свој доживљај

2) **самостално уме** да одреди књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте

3) уз **подстицај одређује** неке елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње, заплет и расплет)

4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности (разлику између ауторске приповетке и романа)

5) **зна дефиниције** стилских фигура, **уз помоћ наставника или вршњака препознаје** их у тексту (персонификација, поређење, ономатопеја, контраст, епитет, хипербола)

6) **делимично** усваја књижевне термине и појмове (посник и лирски субјекат; приповедач и писац; катрен, дистих и терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме – парна, обгрљена и укрштена; описна, родољубива и социјална песма, дитирамб, елегича; митолошке, породичне, обредне и песме о раду; комедија)

7) **понекад учествује** у интерпретацији истих

8) у **већини случајева** чита домаћу лектуру и **понекад** учествује у интерпретацији.

9) на часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања

Језик

19 Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- 2) **памти их и репродукује** али **не учи редовно**, па **греш**и у примени стечених знања
- 3) **зна** правописна правила и **делимично** их примењује у писаним радовима.
- 4) делимично успешно пише по диктату (**до 9 грешака**)
- 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)
- 6) правилно изговара гласове и **понекад греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује **уз помоћ** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани, композицијски утемељени. **Уз помоћ** проналази тражене информације у тексту, саставља вест, обавештење и кратак извештај и гради деминутиве и аугментативе.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

- 1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)
- 2) **понекад делимично** уме да опише свој доживљај
- 3) **понекад уз помоћ** уме да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте
- 4) **уз подстицај ретко одређује** неке елементе композиције.
- 5) **разликује** народну од ауторске књижевности
- 6) **препознаје** неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ** (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет; песник и лирски субјекат, приповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова)
- 7) у **већини случајева не** чита домаћу лектуру и **ретко** учествује у интерпретацији
- 8) на часовима је **ретко** активан.

Језик

- 1) ученик **ретко уме дефинише** наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), **делимично их памти и репродукује** али **ретко учи па не уме** примени стечена знања (разликује категорије рода и броја, и некад уз помоћ одреди падеж; понекад препозна основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена)
- 2) **прави** веће правописне и граматичке **грешке**
- 3) потребна је стална помоћ наставника.
- 4) углавном правилно изговара гласове и **углавном греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdozac.edu.rs

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака**, али поштује форму.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик **нема развијено интересовање** за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ **не учествује** у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. **Не чита** домаћу лектуру и **не учествује** у интерпретацији. На часовима је **неактиван**.

Језик

Ученик **није усвојио** наставне садржаје из граматике, **не препознаје** граматичке категорије. Нема предзнања па **тешко прати** наставу, пасиван и незаинтересован. **Не прихвата помоћ** ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.**

Сумативно (бројчано) оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима, две оцене из писмених задатака, најмање једну оцену на усменом одговарању, једну оцену на диктату или правописној вежби



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа. Задаци су структурирани на основу три нивоа знања (основни, средњи и напредни).

0% - 40% = недовољан (1)

41% - 55% = довољан (2)

56% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врло добар (4)

86% - 100% = одличан (5)

Напомена – за полугодишње и годишње тестове, критеријум оцењивања за оцену довољан (2) је од 30% до 55%.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 7. разреду

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **потпуно самостално** уме да :

1) опише свој доживљај

2) **самостално уме** да одреди књижевни род и врсту

3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појаваи сл.)

4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту

5) **потпуно** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономатопеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа)

6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту

7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **самосталан је и лако** долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектиру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да **уме потпуно самостално да примени** стечена знања:

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деκлинацију, функције и значења падежа;
- 3) одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола
- 5) одређује комуникативну и предикатску реченицу,
- 6) одређује напоредне односе међу реченичним члановима и независним реченицама
- 7) одређује врсту и службу зависних реченица
- 8) препознаје особине конгруенције
- 9) одређује акценат у речима
- 10) **зна** правописна правила и **доследно их самостално примењује** у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 3 грешке**) и **уме самостално** да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 11) У **потпуности правилно** изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара **потпуном и правилном реченицом** и **врло успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, **занимљиви, креативни и маштовити**. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Потпуно самостално** наводи синонине и антонине.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и углавном **самостално** уме да :



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- 1) опише свој доживљај
- 2) **углавном самостално уме** да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме углавном самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **углавном** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономатопеја, епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **углавном је самосталан** и долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **активан** и учествује у анализи нових текстова, **честочита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **готово** потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања :

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију, функције и значења падежа;
- 3) одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола
- 5) одређује комуникативну и предикатску реченицу,
- 6) одређује напоредне односе међу реченичним члановима и независним реченицама
- 7) одређује врсту и службу зависних реченица
- 8) препознаје особине конгруенције
- 9) **зна** правописна правила и **доследно их самостално** примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 6 грешке**) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 10) препознаје акценат у речима
- 11) у **потпуности правилно изговара** гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и **успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **углавном** показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Самостално** наводи

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)

- 1) **делимично** уме да опише свој доживљај
- 2) **Самостално** уме да одреди књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте
- 3) уз **подстицај одређује** неке елементе композиције.
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности.
- 5) **зна дефиниције** стилских фигура, **уз помоћ наставника или вршњака препознаје** их у тексту
- 6) **делимично** усваја књижевне термине и појмове
- 7) **понекад учествује** у интерпретацији.
- 8) у **већини случајева** чита домаћу лектуру и **понекад** учествује у интерпретацији.
- 9) на часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања

Језик

- 1) Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)
- 2) **памти их и репродукује** али **не учи редовно**, па **греш**и у примени стечена знања
- 3) **зна** правописна правила и **делимично** их примењује у писаним радовима.
- 4) делимично успешно пише по диктату (**до 9 грешака**)
- 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)
- 6) правилно изговара гласове и **понекад греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdozac.edu.rs

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује **уз помоћ** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани, композицијски утемељени. **Уз помоћ** проналази тражене информације у тексту и наводи синониме и антониме.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

- 1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)
- 2) **понекад делимично** уме да опише свој доживљај
- 3) **понекад уз помоћ** уме да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте
- 4) **уз подстицај ретко одређује** неке елементе композиције.
- 5) **разликује** народну од ауторске књижевности
- 6) **препознаје** неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ**
- 7) **у већини случајева** чита домаћу лектиру и **ретко** учествује у интерпретацији
- 8) на часовима је **ретко** активан.

Језик

- 1) ученик **ретко уме дефинише** наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), **делимично** их **памти и репродукује** али **ретко учи па не уме** примени стечена знања
- 2) **прави** веће правописне и граматичке **грешке**
- 3) потребна је стална **помоћ** наставника.
- 4) углавном правилно изговара гласове и **углавном греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака**, али поштује форму



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик **нема развијено интересовање** за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ **не учествује** у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. **Нечита** домаћу лектуру и **не учествује** у интерпретацији. На часовима је **неактиван**.

Језик

Ученик **није усвојио** наставне садржаје из граматике, **не препознаје** граматичке категорије. Нема предзнања па **тешко прати** наставу, **пасиван** и **незаинтересован**. **Не прихвата помоћ** ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **пored помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани** и **садржајно сиромашни** и **нису у вези са темом**, **не поштује** павописну и граматичку норму. **Тешко се изражава** а техника читања **не задовољава**.

Сумативно (бројчано) оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима, две оцене из писмених задатака, најмање једну оцену на усменом одговарању, једну оцену на диктату или правописној вежби

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа. Задаци су структурирани на основу три нивоа знања (основни, средњи и напредни).



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

0% - 40% = недовољан (1)

41% - 55% = довољан (2)

56% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врло добар (4)

86% - 100% = одличан (5)

Напомена – за полугодишње и годишње тестове, критеријум оцењивања за оцену довољан (2) је од 30% до 55%.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 8. разреду

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **потпуно самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **самостално** уме да одреди књижевни род и врсту
- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа, рима; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појаваи сл.)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **потпуно** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономатопеја , епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **самосталан је и лако** долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектиру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **увек активан** и учествује у анализи нових текстова, **чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

Језик

Ученик у **потпуности** са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да **уме потпуно самостално да примени** стечена знања:

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деκлинацију, функције и значења падежа;
- 3) прецизно одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола
- 5) одређује врсту и службу зависних реченица
- 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика;
- 7) зна особине гласова српског језика, **самостално** одређује гласовне промене у речима
- 8) **самостално** издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;
- 9) **самостално** и **потпуно** користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже
- 10) **зна** правописна правила и **доследно их самостално примењује** у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 3 грешке**) и **уме самостално** да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 11) У **потпуности правилно** изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара **потпуном и правилном реченицом** и **врло успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **показује логичну и емоционалну изражајност** у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, **занимљиви, креативни и маштовити**. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Потпуно самостално** наводи синонине и антонине.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и **углавном самостално** уме да :

- 1) опише свој доживљај
- 2) **углавном самостално** уме да одреди књижевни род и врсту



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

- 3) анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава и сл.)
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности и **уме углавном самостално** да их пронађе и докаже у конкретном тексту
- 5) **углавном** усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, контраст ономатопеја, епитет, метафора, симбол, словенска антитеза, хипербола, апострофа, метонимија)
- 6) **потпуно усваја** књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту
- 7) аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, **повезује и примењује** стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива)
- 8) критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, **углавном је самосталан** и долази до решења
- 9) редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији
- 10) на часовима је **активан** и учествује у анализи нових текстова, **често чита више** од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у **готово** потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме **углавном без грешке** да примени стечена знања

- 1) разликује врсте и подврсте речи
- 2) разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деκлинацију, функције и значења падежа;
- 3) прецизно одређује реченичне чланове;
- 4) разликује глаголске облике и граматичке категорије глагола
- 5) одређује врсту и службу зависних реченица
- 6) објасни настанак и развој српског књижевног језика; разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; именује дијалекте српског језика;
- 7) зна особине гласова српског језика, одређује гласовне промене у речима
- 8) издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;
- 9) користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже
- 10) **зна** правописна правила и **доследно их самостално** примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (**до 6 грешке**) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа).
- 11) **у потпуности правилно изговара** гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdovac.edu.rs

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и **успешно** самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и **углавном** показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, **углавном** тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. **Самостално** наводи

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)

- 1) **делимично** уме да опише свој доживљај
- 2) **Самостално** уме да одреди књижевни род и **тражи помоћ** при одређивању врсте
- 3) уз **подстицај одређује** неке елементе композиције.
- 4) зна карактеристике народне и ауторске књижевности.
- 5) **зна дефиниције** стилских фигура, **уз помоћ наставника или вршњака препознаје** их у тексту
- 6) **делимично** усваја књижевне термине и појмове
- 7) **понекад учествује** у интерпретацији.
- 8) **у већини случајева** чита домаћу лектуру и **понекад** учествује у интерпретацији.
- 9) на часовима је **каткад** активан и **ретко користи** додатне изворе знања

Језик

- 19 Ученик **уме да дефинише** наставне садржаје из граматике (наведене уз оцене 5 и 4)
- 2) **памти их и репродукује** али **не учи редовно**, па **греш** у примени стечена знања
- 3) **зна** правописна правила и **делимично** их примењује у писаним радовима.
- 4) делимично успешно пише по диктату (**до 9 грешака**)
- 5) уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа)
- 6) правилно изговара гласове и **понекад греш** у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује **уз помоћ** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **делимично** садржајно разрађени, **делимично** тачно написани, композицијски утемељени. **Уз помоћ** проналази тражене информације у тексту и наводи синонине и антониме.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

- 1) ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)
- 2) **понекад делимично** уме да опише свој доживљај
- 3) **понекад уз помоћ** уме да одреди књижевни род и **стално тражи помоћ** при одређивању врсте
- 4) уз **подстицај ретко одређује** неке елементе композиције.
- 5) **разликује** народну од ауторске књижевности
- 6) **препознаје** неке књижевнотеоријске појмове **уз подстицај и помоћ**
- 7) у **већини случајева не** чита домаћу лектиру и **ретко** учествује у интерпретацији
- 8) на часовима је **ретко** активан.

Језик

- 1) ученик **ретко уме дефинише** наставне садржаје из граматике (набројане у оценама 5 и 4), **делимично** их **памти и репродукује** али **ретко учи па не уме** примени стечена знања
- 2) **прави** веће правописне и граматичке **грешке**
- 3) потребна је стална помоћ наставника.
- 4) углавном правилно изговара гласове и **углавном греш**и у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **поред помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака**, али поштује форму



ОШ „БОРА СТАНКОВИЋ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvozdozac.edu.rs

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик **нема развијено интересовање** за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ **не учествује** у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. **Не чита** домаћу лектуру и **не учествује** у интерпретацији. На часовима је **неактиван**.

Језик

Ученик **није усвојио** наставне садржаје из граматике, **не препознаје** граматичке категорије. Нема предзнања па **тешко прати** наставу, пасиван и незаинтересован. **Не прихвата помоћ** ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и **пored помоћи** наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су **логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује** павописну и граматичку норму. **Тешко се изражава** а техника читања **не задовољава**.

Сумативно (бројчано) оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима, две оцене из писмених задатака, најмање једну оцену на усменом одговарању, једну оцену на диктату или правописној вежби

Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа. Задаци су структурирани на основу три нивоа знања (основни, средњи и напредни).



О Ш „Б О Р А С Т А Н К О В И Ћ“

skola@borastankovicos.edu.rs

www.osborastankovicvzdovac.edu.rs

0% - 40% = недовољан (1)

41% - 55% = довољан (2)

56% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врло добар (4)

86% - 100% = одличан (5)

Напомена – за полугодишње и годишње тестове, критеријум оцењивања за оцену довољан (2) је од 30% до 55%.

Критеријуми за оцењивање енглеског језика од 5.-8.разреда

Приликом оцењивања ученика из страног језика (енглески језик) узима се у обзир ниво остварености исхода учења, степен самосталности ученика и његова способност да стечена знања и вештине примени у различитим, и новим комуникативним ситуацијама. Ученик се оцењује на основу различитих врста континуираног праћења и вредновања: усмено одговарање, писане провере знања, пројектни задаци, активности на часу и други облици рада у складу са програмом за предмет Енглески језик према узрасту и нивоу ученика.

Ученици се оцењују на више начина:

1. Усмено одговарање
2. Писане провере знања
3. Пројекти
4. Активност на часу

Опис потребних знања и вештина:

Оцена одличан (5)

- Ученик разуме планом и програмом предвиђенеречи и изразе приликом усменог изражавања у великој мери и уз изузетно велики степен самосталности
- Разуме планом и програмом предвиђене речи и изразе у писаном облику у великој мери и уз изузетно велики степен самосталности
- У потпуности самостално, правилно и изражајно чита.
- Приликом усменог изражавања користи једноставна језичка средства у датим комуникативним ситуацијама (поздрављање, представљање, захваљивање, извињавање, давање информација о себи и свом окружењу...) уз изузетно велики степен самосталности
- Потпуно самостално пише податке о себи и свом окружењу и пише краће саставе.
- Познаје и користи све граматичке елементе и конструкције предвиђене планом и програмом и уочава најчешће изузетке од граматичких правила. Веома успешно примењује дате граматичке елементе и конструкције у конкретним комуникативним ситуацијама.

- Познаје основне карактеристике традиције и културе земаља чији језик изучава као и обрасце понашања. Укратко описује најпознатије личности из прошлости и садашњости
- На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3.лица у вези са познатим темама и комуникативним ситуацијама
- У потпуности показује способност примене језичких вештина у новим ситуацијама и логички повезује чињенице и појмове, разија и негује критичко мишљење према новим садржајима, ситуацијама и сл.
- Показује изузетно висок степен ангажовања и заинтересованости за рад.

Оцена врло добар (4)

- Ученик разуме планом и програмом предвиђене речи и исказе у усменом облику у великој мери и уз велики степен самосталности.
- Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе у писаном облику у великој мери и уз велики степен самосталности.
- Правилно и изражајно чита једноставне текстове уз велики степен самосталности.
- Приликом усменог изражавања користи једноставна језичка средства у датим комуникативним ситуацијама (поздрављање, представљање, захваљивање, извињавање, давање информација о себи и свом окружењу...) уз већи степен самосталности.
- Уз велики степен самосталности пише податке о себи и свом окружењу.
- Познаје и у великој мери користи једноставне граматичке елементе и конструкције.
- Познаје основне одлике традиције и културе земаља чији језик изучава као и основне обрасце понашања. Укратко описује значајне личности из прошлости и садашњости.
- у великој мери показује способност примене језичких вештина и логички повезује чињенице и појмове и углавном самостално логички повезује чињенице и појмове, развија и негује критичко мишљење према новим садржајима, ситуацијама и сл.
- Показује висок степен ангажовања и заинтересованости за рад.

Оцена добар (3)

- Ученик разуме једноставније, фреквентне речи и изразе у усменом облику у довољној мери и уз делимичан степен самосталности.
- Ученик разуме једноставније, фреквентне речи и изразе у писаном облику у довољној мери и уз делимичан степен самосталности.

- Правилно и изражајно чита једноставније текстове уз већи степен самосталности.
- Приликом усменог изражавања користи једноставнија језичка средства у датим комуникацијским ситуацијама (приликом поздрављања, представљања, захваљивања, извињавања, давања информација о себи и свом окружењу...) уз довољан степен самосталности.
- Пише једноставне податке о себи и свом окружењу уз повремену наставникову помоћ.
- Познаје и користи најједноставније граматичке елементе и конструкције.
- Познаје најосновније културне карактеристике земаљачији језик изучава.
- У довољној мери показује способност употребе језичких вештина у новим ситуацијама и уз помоћ наставника или групе и вршњака повезује чињенице и појмове, разија и негује критичко мишљење према новим садржајима, ситуацијама и сл.
- Показује делимичан степен ангажовања и заинтересованости за рад.

Оцена довољан (2)

- Ученик разуме најједноставније и најфреквентније речи, кратке и једноставне поруке и упутства у усменом облику уз мањи степен самосталности.
- Ученик разуме најједноставније и најфреквентније речи, кратке и једноставне поруке и упутства уписаном облику уз мањи степен самосталности.
- Правилно чита кратке и једноставне текстове уз повремену наставникову помоћ.
- Приликом усменог изражавања користи најједноставнија језичка средства у датим комуникацијским ситуацијама (приликом поздрављања, представљања, захваљивања, извињавања, давања информација о себи и свом окружењу...) уз мањи степен самосталности (тј. уз повремену помоћ наставника или својих другова).
- Пише најједноставније податке о себи и свом окружењу уз помоћ наставника.
- Језичке вештине којима је овладао су на нивоу репродукције, уз минималну примену.
- Показује мали степен ангажовања и заинтересованости за рад.
- Репродукује усвојено знање уз минималну примену.

Оцена недовољан (1)

- Ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2).
- Није самосталан у раду
- Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање
- Ученик не показује ниво препознавања, не уме да репродукује и примени знање и не показује интересовање за активности.

Критеријуми за оцењивање писаних провера знања:

ОЦЕНА ПРОЦЕНТИ

1	0-30%
2	35-54%
3	55-69%
4	70-85%
5	86-100%

-

3. Оцењивање пројеката

5 – Ученик показује висок степен сарадње са осталим члановима групе. Изузетно је самосталан, показује изузетно висок степен активности и ангажовања. Самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Веома успешно презентује продукт пројекта.

4 - Ученик у великој мери сарађује са осталим члановима групе. Показује самосталност, висок степен активности и ангажовања. Углавном самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Успешно презентује продукт пројекта.

3 – Ученик у довољној мери сарађује са осталим члановима групе. Показује довољан степен активности и ангажовања. Делимично самостално, делимично уз помоћ осталих чланова групе изводи закључке на основу прикупљених података. Уз помоћ осталих чланова групе презентује продукт пројекта.

2 – Ученик показује мали степен сарадње са осталим члановима групе. Показује мали степен активности и ангажовања. Репродукује прикупљене податке и презентује продукт пројекта уз већ помоћ осталих чланова групе.

1 – Ученик не сарађује са осталим члановима групе. Није заинтересован за пројекат, не учествује у активностима, не ангажује се.

ОШ Бора Станковић
Немачки језик
Критеријуми и елементи оцењивања у настави немачког језика
од 5.-8. разреда

На основу члана 75. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23) и члана 17. став 4. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Министар просвете доноси

ПРАВИЛНИК

о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

"Службени гласник РС", број 10 од 9. фебруара 2024.

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником утврђују се начин, поступак и критеријуми оцењивања успеха из обавезних предмета, изборних програма, активности (слободних наставних активности) (у даљем тексту: предмет) и владања и друга питања од значаја за оцењивање ученика и Правилника о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за стране језике, Стручно веће Језик и комуникација утврдило је критеријуме оцењивања за немачки језик – обавезан изборни програм / други страни језик.

Опште информације о оцењивању у Основној школи

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана.

Оцењивање је континуирана педагошка активност која позитивно утврђује однос према учењу и знању и подстиче мотивацију за учење.

Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, развија се систем вредности и обезбеђује се поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања .

Приликом оцењивања ученичких постигнућа води се рачуна о следећем :

1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;

- 2) релевантност оцењивања;
 - 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
 - 4) правичност у оцењивању;
 - 5) редовност и благовременост у оцењивању;
 - 6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
 - 7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.
- У оцену ученика улази формативно и сумативно оцењивање

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог документа, јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности са и без модула, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене се по правилу евидентирају у педагошкој документацији наставника, и најчешће се односе на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане.

Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: ес дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена ученика

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Оцена је описна и бројчана.

Оцена је и показатељ квалитета и ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем.

Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Бројчана оцена из изборног програма други страни језик је: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту.

Ученику који није оцењен најмање четири пута из изборног програма други страни језик у току полугодишта, не може да се утврди закључна оцена, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута.

Ученика који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је дужан да оцени на посебно организованом часу у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога.

Бројчана оцена ученика изборног програма други страни језик

Бројчана оцена изборног програма други страни језик, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Формативно оцењивање:

- Ученик разуме и користи у потпуности планом и програмом предвиђене речи и изразе приликом усменог изражавања уз велики степен самосталности.
- Разуме и примењује планом и програмом предвиђене речи и изразе у писаном облику и уз велики степен самосталности
- У потпуности самостално, правилно и изражајно чита .
- Приликом усменог изражавања користи језичка средства у датим комуникативним ситуацијама (поздрављање, представљање, захваљивање, извињавање, давање информација о себи и свом окружењу...) уз изузетно велики степен самосталности .
- Успешно поставља питања и даје одговоре на постављена питања у вези са задатом темом. Правилно изговара и граматички користи језик.
- Потпуно самостално пише податке о себи и свом окружењу и пише краће саставе
- Познаје и користи све граматичке елементе и конструкције предвиђене планом и програмом и уочава најчешће изузетке од граматичких правила. Веома успешно примењује дате граматичке елементе и конструкције у конкретним комуникативним ситуацијама.
- Познаје основне карактеристике традиције и културе земаља чији језик изучава као и обрасце понашања.

- На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама и комуникативним ситуацијама
- У потпуности показује способност примене језичких вештина у новим ситуацијама - Показује изузетно висок степен ангажовања и заинтересованости за рад .

Препорука за даље напредовање:

Да би ученик задржао достигнути ниво постигнућа и даље развијао нова знања потребно је да се бави „истраживањем,, које пружа могућност решава задатака на више начина, малим студијама проблема, претраживањем по интернету а у којима ће примењивати знање и логички повезивати чињенице и појмове којима влада.

Препорука је да ученик интензивира комуникацију са наставником и ученицима који су оспособљени за решавање наведене врсте задатака.

Задаци(граматика/ писање) које ученик треба да решава треба да садрже доста нових нове појмова а који упућују на појмове које ученик користи и повезује , као и текстуални задаци за увежбавање разумевања прочитаног . Корисно је да се ученик користи самосталним прављењем илустрација/ стрипова /мапа / да се користи дијалозима и да сам пише саставе и дијалоге а који ће се продуживати употребу наученог и ученик ће моћи да уз минималне грешке користи језик за исказивање мишљења, поздрава, описа, постављања питања и одговора . Циљ таквог рада је индивидуално напредовање ученика који ће имати позитивни трансфер на знање и мотивацију па ће ученик бити оспособљен да научи ново градиво да повезује научено градиво и примењује га , подићи ће његов ниво самопоуздања и ученик ће бити мотивисан за стицање нових знања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Формативно оцењивање:

- Ученик разуме и у великој мери самостално употребљава планом и програмом предвиђене речи и исказе у усменом облику .

- Ученик разуме и правилно пише једноставне фреквентне речи и изразе.
- Правилно и изражајно чита текстове из уџбеника уз велики степен самосталности - Приликом усменог изражавања употребљава уз минималне грешке једноставна језичка средства у датим комуникативним ситуацијама (поздрављање, представљање, захваљивање, извињавање, давање информација о себи и свом окружењу...) уз већи степен самосталности .
- Поставља питања и даје одговоре на постављена питања у вези са задатом темом уз минималан број грешака .
- Правилно изговара и граматички користи језик уз минималне грешке .
- Уз велики степен самосталности пише податке о себи и свом окружењу - Познаје и у великој мери користи једноставне граматичке елементе и конструкције - Познаје основне одлике традиције и културе земаља чији језик изучава као и основне обрасце понашања
- У великој мери показује способност примене језичких вештина и логички повезује чињенице и појмове
- Показује висок степен ангажовања и заинтересованости за рад

Препорука за даље напредовање:

Да би ученик задржао постигнути ниво постигнућа и даље развијао нова знања потребно је да се у консултацији са наставником бави решавањем сложених задатака, решавањем задатака на различите начине , и решавањем задатака са новим проблемским ситуацијама а у којима ће примењивати знање и логички повезивати чињенице и појмове којима влада. Препорука је да ученик интензивира комуникацију са наставником и ученицима који су оспособљени за решавање наведене врсте задатака.

Задаци(граматика/ писање) које ученик треба да решава треба да садрже нове појмове а који упућују на појмове које ученик користи и повезује , као и текстуални задаци за увежбавање разумевања прочитаног . Корисно је да се ученик користи илустрацијама/ стрип /мапа / да се користи дијалозима које ће се продуживати употребу наученог и ученик ће моћи да у великој мери користи језик за исказивање мишљења, поздрава, описа, постављања питања и одговора . Циљ таквог рада је индивидуално напредовање ученика који ће имати позитивни трансфер на знање и мотивацију па ће ученик бити оспособљен да научи ново градиво да повезује научено градиво и примењује га , подићи ће његов ниво самопоуздања и ученик ће бити мотивисан за стицање нових знања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Формативно оцењивање:

- Ученик разуме и користи једноставније, фреквентне речи и изразе у усменом облику у довољној мери и уз делимичан степен самосталности
- Ученик разуме и користи једноставније, фреквентне речи и изразе у писаном облику у довољној мери и уз делимичан степен самосталности
- Правилно и изражајно чита текстове из уџбеника уз већи степен самосталности - Приликом усменог изражавања користи једноставнија језичка средства у датим комуникацијским ситуацијама (приликом поздрављања, представљања, захваљивања, извињавања, давања информација о себи и свом окружењу...) уз довољан степен самосталности и може да уз грешке поставља питања и даје одговоре на постављена питања .
- Пише једноставне податке о себи и свом окружењу уз повремену наставникову помоћ
- Познаје и користи најједноставније граматичке елементе и конструкције - Познаје најосновније културне карактеристике земаља чији језик изучава - У довољној мери показује способност употребе језичких вештина у новим ситуацијама - Показује делимичан степен ангажовања и заинтересованости за рад

Препорука за даље напредовање:

Да би ученик индивидуално напредовао потребно је да се у консултацији са наставником бави решавањем лакших задатака у којима ће примењивати знање и логички повезивати чињенице и појмове који су му познати.

Задаци(граматика/ писање) које ученик треба да решава треба да садрже појмове које ученик користи и повезује , као и текстуални задаци за увежбавање разумевања прочитаног . Корисно је да се ученик користи илустрацијама/ стрип /мапа / које ће се продуљивати употребу наученог и ученик ће моћи да у некој мери користи језик за исказивање мишљења, поздрава, описа, постављања питања и одговора . Циљ таквог рада је индивидуално напредовање ученика који ће имати позитивни трансфер на знање и мотивацију па ће ученик бити оспособљен да

повезију градиво и примењује га , подићи ће његов ниво самопоуздања и ученик ће бити мотивисан за стицање нових знања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Формативно оцењивање:

- Ученик разуме и употребљава најједноставније и најфреквентније речи, кратке и једноставне поруке и упутства у усменом облику уз мањи степен самосталности
- Ученик разуме и употребљава најједноставније и најфреквентније речи, кратке и једноставне поруке и упутства у писаном облику уз помоћ слика
- Чита кратке текстове уз наставникову помоћ
- Показује мали степен ангажовања и заинтересованости за рад

Препорука за даље напредовање:

Да би ученик индивидуално напредовао потребно је да се у консултацији са наставником бави решавањем једноставних задатака сличних онима које је ученик решавао и које може самостално препознати решити.

Задаци(граматика/ писање) које ученик треба да решава треба да садрже појмове које ученик познаје и може да репродукује и користи , као и текстуални задаци за увежбавање разумевања прочитаног . Пожељно је да се ученик користи илустрацијама које ће се повезивати са садржајем задатка. Циљ таквог рада је индивидуално напредовање ученика који ће имати позитивни трансфер на знање и мотивацију па ће ученик бити оспособљен да самостално решава задатке, подићи ће његов ниво самопоуздања и ученик ће бити мотивисан за стицање знања.

Недовољан (1) добија ученик који:

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Формативно оцењивање:

-Ученик није посвећен учењу. Изостаје усвајање најједноставнијих појмова. Ученик не уочава и не повезује чињенице. Незаинтересован је за рад. Тешко се фокусира на рад и при мањем напору одустаје. Не жели да ради када је потребно да уложи труд да би постигао резултате који одговарају тренутним капацитетима. Занемарује извршавање школских и домаћих задатака

- Није самосталан у раду

- Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање

-Изузетно тешко усваја градиво (ниво присећања) . Образлаже хаотично и без разумевања. Не познаје основне појмове и не примењује ништа од градива . Изостаје ниво знања за препознавање уз помоћ наставника .

Препорука за даље напредовање:

Да би ученик напредовао потребно је да се у консултацији са наставником одреди предзнање и полазна тачка за напредовање. Задаци(граматика/ писање) које ученик треба да решава треба да садрже појмове које ученик препознаје и може да репродукује, као и текстуални задаци за увежбавање разумевања прочитаног . Пожељно је да се ученик у почетку користи илустрацијама које ће се повезивати са садржајем задатка. Циљ таквог рада је индивидуално напредовање ученика који ће уз похађање допунске наставе имати позитивни трансфер на знање и мотивацију па ће ученик бити оспособљен да решава задатке на нивоу препознавања , подићи ће ниво самопоуздања и биће мотивисан за стицање знања.

Скала у процентима за извођење бројчане оцено при провери знања:

ОЦЕНА	ПРОЦЕНТИ (%)
1	0-29
2	30-49
3	50-69
4	70-89

5	90-100
---	--------

- Приликом провере знања на тестовима и писаним задацима користи се формула за израчунавање оцено : број освојених поена подељено са бројем могућих поена пута 5
- одличан (5), ако је добијени број обрачунатих поена 4,50 и више ;
- врло добар (4), ако је од 3,50 до 4,49;
- добар (3), ако је од 2,50 до 3,49;
- довољан (2), ако је од 1,50 до 2,49.
- недовољан (1) ако је број обрачунатих поена од 0-до 1.49

Закључна оцена из изборног програма други страни језик утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена формативног и сумативног оцењивања добијених на основу свих провера и активности ученика које су унете у дневник и педагошку свеску од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена за успех из изборног програма други страни језик, не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Оцењивање ученика који остварују додатну подршку у образовању

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогачен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Начин и поступак оцењивања

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом за други страни језик. У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

За предметну наставу немачки језик се оцењује :

- Разумевање
- Говорне способности
- Способности писменог изражавања
- Језичне законитости - граматика

Ученици се оцењују на више начина:

1. Усмена провера знања
2. Писана провера знања
3. Активност на часу
4. Домаћи задаци
5. Школска свеска
6. Презентација /Пројекат
7. Панои и други примери креативних изражавања
8. Рецитације
9. Диктат

1. Усмена провера знања

Ученик може бити оцењен током сваког дела часа (уводног, главног и завршног) и на свим типовима часа (обрада, утврђивање и систематизација). Оцена је јавна са образложењем и препоруком за даљи рад. Оцена се уноси у ес дневник и бележи

у педагошку свеску . Оцењивање је континуирано током читаве школске године. Ученик треба да буде спреман за усмено одговарање на сваком часу т.ј. усмено испитивање се неће посебно најављивати.

Мерила за елемент разумевања:

одличан - ученик разуме саговорника и усмено излаже у нормалном темпу, у потпуности разуме писани и слушани текст, с лакоћом влада материјом и вештинама

врло добар - разуме питања у нормалном говорном темпу, али је потребно понекад нешто поновити, не разуме сваку појединост код писаног и слушаног садржаја

добар - разуме излагања и питања постављена споријим темпом, понекад је нужно поновити и поједноставити неке делове реченице, потребно га је усмеравати

довољан - има минимум разумевања и напредује уз помоћ наставника који га води кроз

материју, има тешкоћа у разумевању излагања, једва схвата уз објашњења и поједностављења, слабо разуме писану и говорну материју

недовољан - не разуме усмена излагања, слушану или писану материју ни уз помоћ наставника.

Мерила за елемент говорне способности:

одличан - ученик је слободно и без оклевања изразио своје мисли на немачком језику , поставио питања и одговарао на питања , он је активан у разговору, уме да прочита причу и правилним изговором течно изговара и нема већих граматичких грешака

врло добар - ученик говори у великој мери правилно на немачком језику , али је конверзација у неким елементима неизвесна; разговара са мањим граматичким грешкама, које не утичу на разумевање значајне реченице;

понекад користи реч или фразу која је неадекватна и погрешно је изговори

добар - ученик може да комуницира на немачком језику и има скроман речник, смисао је понекад нејасна због граматичких грешака и нетачног реда речи и има тешкоће у читању, изговору и интонацији, али у целини је прихватљиво и разумљиво

довољан – ученик прави озбиљне грешке у разговору и изговору, што отежава оно што жели да каже; ретко налази праве речи и фразе, тешко се изражава, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања не разуме довољно постављена питања па је потребна помоћ наставника и за питања и за одговор на питања .

недовољан - ученик не може да се нимало самостално изражава, нема најосновнији вокабулар, лош изговор спречава разумевање садржаја. Није савладао ни најосновније граматичке структуре .

Мерила за елемент језичке законитости-граматике:

одличан - ученик влада граматичким правилима, потпуно их разуме и правилно примењује у контексту

врло добар - ученик разуме и правилно примењује научена граматичка правила, уз местимичне грешке

добар - ученик делимично примењује научена граматичка правила

довољан - ученик не зна да примени граматичка правила, нити да их употреби у контексту

недовољан - ученик ни уз помоћ наставника не примењује граматичка правила .

2. Писана провера знања

Писана провера знања ученика у трајању од 45 минута изводи се према унапред утврђеном плану који је истакнут на сајту школе и у ес-дневнику. Ученици 5.

разреда имају један писмени задатак, и то у 2. полугодишту. Ученици 6.-8. разреда имају 2 писмена задатка, и то по један у сваком полугодишту. Број тестова варира на основу процене наставника. Оцене су јавне, а ученик има увид у свој рад. Оцена се уписује у ес

дневник.

- Приликом провере знања на тестовима и писаним задацима користи се **формула за исзрачунавање оцене** : број освојених поена подељено са бројем могућих поена пута 5
- одличан (5), ако је добијени број обрачунатих поена 4,50 и више ;
- врло добар (4), ако је од 3,50 до 4,49;
- добар (3), ако је од 2,50 до 3,49;
- довољан (2), ако је од 1,50 до 2,49.
- недовољан (1) ако је број обрачунатих поена од 0-до 1.49

Напомена :на часовима ученик пише писаним латиничним словима.

Критеријуми за елемент способности писменог изражавања:

одличан - ученик може писаним путем да изрази своје мисли самостално и без већих граматичких и правописних проблема; редовно извршава све писане задатке у свесци, има добру технику решавања тестова и успешан је

врло добар - ученик писмено изражава своје мисли самостално уз понеке граматичке и правописне грешке; готово редовно има све писане радове; има врло добар резултат на решавању теста

добар - ученик не може без помоћи да изрази своје мисли писменим путем и прави веће правописне и граматичке грешке; нередовно извршава домаће и школске писане задатке; има скроман и просечан резултат на решавању теста

довољан - ученик није способан самостално да се писмено изрази, прави честе и озбиљне правописне и граматичке грешке; постиже минималан успех на тесту до 50%

недовољан - прави крупне грешке у писменом изражавању и у основним граматичким облицима, не извршава писане задатке готово уопште, нема довољан број бодова

3. Оцењивање активности на часу

Оцена одличан (5)

Ученик колегијално и културно комуницира на часу, поштује остале ученике и наставника. Изузетно је самосталан, показује изузетно висок степен активности и ангажовања, често поставља питања и даје одговоре на постављена питања. Самостално изводи закључке на основу добијених података. Редовно се јавља на часовима. Повезује битне информације из наученог градива и градива које се обрађује. Оцена се формира на основу свих активности и постигнућа у току часова а у складу са исходима и према способностима ученика. Чита текстове, преводи их и ради вежбања у радној свесци.

Редовно пише на часу и записује важне информације које наставник напише на табли.

Оцена врло добар (4)

Ученик колегијално и културно комуницира на часу, поштује остале ученике и наставника. Показује самосталност, висок степен активности и ангажовања, поставља питања. Углавном самостално изводи закључке на основу добијених података. Често се јавља на часовима. Разуме градиво и служи се усвојеним знањем уз мању помоћ наставника. Самостално уочава грешке и исправља их. Редовно пише на часу и записује важне информације које наставник напише на табли. Чита текстове, преводи их и ради вежбања у радној свесци уз минималне грешке ..

Оцена се формира на основу свих активности и постигнућа у току часова а у складу са исходима и према способностима ученика.

Оцена добар (3)

Ученик колегијално и културно комуницира на часу, поштује остале ученике и наставника. Показује довољан степен активности и ангажовања. Понекад поставља питања. Делимично самостално, делимично уз помоћ осталих ученика и наставника изводи закључке на основу добијених података. Ученик репродукује и разуме основна граматичка правила али често изостаје њихова примена на практичним примерима. Уочава грешке и исправља их уз помоћ наставника или ученика. Остварује просечно знање вокабулара.

Оцена се формира на основу свих активности и постигнућа у току часова а у складу са исходима и према способностима ученика. Чита текстове, преводи их и ради вежбања у радној свесци уз мању помоћ наставника или другог ученика . Редовно пише на часу и записује важне информације које наставник напише на табли.

Оцена довољан (2)

Ученик колегијално и културно комуницира на часу, поштује остале ученике и наставника. Показује мали степен активности и ангажовања, и то уз помоћ наставника или осталих ученика. Отежано повезује чињенице и тешко усваја граматичке садржаје. На часовима је ретко активан и није у довољној мери усредсређен на вежбања и нове програмске садржаје . Чита текстове , преводи их и ради вежбања у радној свесци уз помоћ наставника или другог ученика. Редовно пише на часу и записује важне информације које наставник напише на табли.

Оцена недовољан (1)

Ученик непримерено комуницира и не поштује остале ученике и наставника. Није заинтересован за рад, не учествује у активностима, не ангажује се. Не јавља се на часу. Не доноси прибор за час и не учествује у индивидуалном раду, раду у пару или групном раду. Није заинтересован за рад и није достигао задовољавајући ниво знања и разумевања досадашњег градива . Не пише редовно на часу и не записује важне информације које наставник напише на табли. Не жели ни уз помоћ наставника или ученика да ради на једноставним задацима. Не чита текстове и не ради вежбања у радној свесци.

4. Вредновање домаћих задатака

Домаћи задаци се оцењују бројчано према исправним решењима у оквиру задатака. Ученик који покаже туђи задатак или преписан задатак од другог ученика добиће савет да исти самостално уради . Ученик који нема домаћи задатак се оцењује оценом недовољан (1).

5. Оцењивање школске свеске

Оцена се изводи на основу процента на часу написаних лекција за сваки класификациони период посебно. Однос процената и оцена је исти као код табеле за писане и усмене провере знања.

ОЦЕНА	ПРОЦЕНТИ (%)
1	0-29

2	30-49
3	50-69
4	70-89
5	90-100

6. Оцењивање презентације

Оцена одличан (5)

Ученик показује самосталност у раду и изузетно висок степен активности и ангажовања у прикупљању информација и података. Самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Веома разумљиво и структурирано излаже презентацију. Презентација је одрађена у складу са предвиђеним бројем слајдова и испоштована је форма за писање текста. Ученик самостално пише текст на презентацији и не убацује у презентацију целе пасусе које пронађе на интернету. Текст на презентацији је усклађен са темом и написан у тезама без граматичких грешака са поштовањем правосписних правила. Ученик може да јасно и језички исправно уз минималне грешке да објасни сваку тезу.

Оцена врло добар (4)

Ученик у великој мери показује самосталност, висок степен активности и ангажовања. Углавном самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Разумљиво излаже презентацију. Презентација је одрађена у складу са предвиђеним бројем слајдова и испоштована је форма за писање текста у великој мери. Ученик самостално пише текст уз дозвољен број грешака (до 20 %) на презентацији и не убацује у презентацију целе пасусе које пронађе на интернету. Текст на презентацији је усклађен са темом. Ученик може да јасно и језички исправно уз минималне грешке да објасни сваку тезу.

Оцена добар (3)

Ученик у довољној мери показује самосталност у раду и довољан степен активности и ангажовања. Делимично самостално, делимично уз помоћ осталих чланова групе изводи закључке на основу прикупљених података. Уз помоћ осталих ученика и наставника излаже презентацију. Ученик самостално пише текст уз дозвољен број грешака (до 50 %) на презентацији и не убацује у презентацију целе пасусе које пронађе на интернету. Текст на презентацији је усклађен са темом. Ученик може да јасно и језички исправно уз грешке да објасни сваку тезу.

Оцена довољан (2)

Ученик минимално показује самосталност у раду и минималан степен активности и ангажовања. Уз помоћ осталих чланова групе изводи закључке на основу прикупљених података. Уз помоћ осталих ученика и наставника излаже презентацију.

Оцена недовољан (1)

Ученик није урадио презентацију. Није показао интересовање да презентацију ради у групи са другим ученицима или самостално (ако тако више жели).

Закључна оцена

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА	АРИТМЕТИЧКА СРЕДИНА СВИХ ОЦЕНА
1	1 – 1,49
2	1,50 – 2,49
3	2,50 – 3,49
4	3,50 – 4,49
5	4,50 – 5,00

У закључну оцену улазе све белешке праћења рада ученика. То подразумева описно праћење ученика у наставничкој свесци као што су: различите способности ученика, марљивост и залагање, однос према раду, однос према наставнику и осталим ученицима, школској имовини, животној средини у окружењу школе, напредовање или назадовање у раду, уредност, интерес за предмет и слично. Вредновање ученика са тешкоћама у савладавању предвиђеног плана и програма Код ученика са тешкоћама вреднује се његов однос према раду и постављеним задацима као и васпитним вредностима у складу са његовим могућностима. Начини, поступци и елементи вредновања усклађују се са могућностима и личношћу сваког ученика и у сарадњи са стручном службом школе. Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијање његовог

самопоуздања и осећаја напредовања.

Критеријуми вредновања групног рада у оквиру пројекта:

НИВО/ОЦЕНА	РАД У ГРУПИ	ПОЗНАВАЊЕ ТЕМАТИКЕ	РЕШАВАЊЕ ЗАДАТКА
ВИСОК одговара оценама 4 или 5	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
СРЕДЊИ одговара оценама 3 или 4	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.
НИЗАК одговара оценама 2 или 3	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

		тему.	
НЕЗАДОВОЉАВ АЈУЋИ одговара оцени 1	Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.	Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.	Ученик омета решавање задатка.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ МАТЕМАТИКЕ ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА**А) НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ**

Усмено излагање	Писани рад	Тимски рад	Домаћи задатак	Презентација	Активност
-----------------	------------	------------	----------------	--------------	-----------

Б)

Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену **одличан (5):**

Ученик је у стању да:

- 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 6) самостално извршава сложене радне задатке, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- 7) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја“ у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру;
- 8) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време

- 9) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену **врлодобар (4)**

- 1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- 2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- 3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- 4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- 5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
- 6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- 7) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 8) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- 9) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену **добар (3)**

Ученик је у стању да:

- 1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- 2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- 5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;

- 6) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 7) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 8) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика, добија оцену **довољан (2)**

Ученик је у стању да:

- 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- 2) усвојио је одговарајућу терминологију;
- 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- 4) способан је да се определи и исказе став;
- 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- 6) уме јасно да исказе појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- 7) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 8) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова
- 9) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену **недовољан (1)**

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Усмено одговарање подразумева израду задатака на табли или давање одговора на постављена питања.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији (педагошкој свесци).

Ученик у току часова добија плусеве или минусеве у зависности од активности на часу. Ово се евидентира у педагошку свеску и када ученик сакупи 8 плусева добија оцену 5 у дневник, ако ученик сакупи 6 плусева добија оцену 4 у дневник, ако ученик сакупи 4 плуса добија оцену 3 и ако ученик сакупи два плуса добија 2 у дневник. Такође, за сваки домаћи који није урађен, добија се минус и позива се родитељ на разговор. Сваки минус поништава по један плус.

В) Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена:

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗОВНИ НИВО	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 - 29		
2	30 - 49	ОСНОВНИ НИВО	ПРЕПОЗНАВАЊЕ
3	50 - 69	СРЕДЊИ НИВО	РЕПРОДУКЦИЈА
4	70 - 85	СРЕДЊИ НИВО	РАЗУМЕВАЊЕ
5	86 - 100	НАПРЕДНИ НИВО	ПРИМЕНА

5. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА / ИСХОД	ОЦЕНА:ДОВОЉАН(2)	ОЦЕНА:ДОБАР(3)	ОЦЕНА:ВРЛО ДОБАР(4)	ОЦЕНА:ОДЛИЧАН(5)
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Одређује вредност једноставнијег бројевног израза (израз са једном рачунском операцијом, без заграда)	Одређује вредност једноставнијег бројевног израза у коме учествују све рачунске операције	Одређује вредност сложеног бројевног израза (учествују све операције и заграде)	Реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину
	Уме да реши једноставнију линеарну једначину (са једном рачунском операцијом у скупу природних бројева)			Реши проблем из свакодневног живота користећи линеарну једначину
		Уме да реши једноставнију линеарну једначину		Реши проблем из свакодневног живота користећи линеарну неједначину
	Разуме појам скупа, елемент скупа и релацију припадања, једнакости и подскупа	Изводи скуповне операције	Изводи скуповне операције са описно задатим скуповима	Примењује скуповне операције у сложенијим текстуалним задацима
	Влада правилима дељивости бројевима 2, 3, 5 и 9 и декадним јединицама.	Влада правилима дељивости бројевима 2, 3, 4, 5 и 9 и декадним јединицама.	Решава сложеније задатке (задаци у којима се примењује више од једног правила)	
	Одређује НЗД, НЗС			Примењује НЗД и НЗС за решавање сложенијих текстуалних задатака
ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЈСКИ ПОЈМОВИ	Препознаје основне геометријске појмове. Уме да их нацрта и обележи.	Анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом.	Упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски.	Примењује сабирање и одузимање дужи у сложенијим задацима
		Правилно користи геометријски прибор	Преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом	Преслика сложенији геометријски објекат

				централном симетријом и трансляцијом
	Познаје основне појмове у вези са кругом, зна разлику између круга и кружнице.	Опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг.	Одређује међусобни положај две кружнице(два круга).	Примењује положај кружница у решавању задатака реалног контекста.
		Нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор.		
УГАО	Идентификује врсте углова и уме да их нацрта (оштар,прав,туп,опружен,пун)	Идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни)	Идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима	Идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе.
	Рачунски сабира и одузима углове, најједноставнијег облика.	Измери дати угао и нацрта угао задате мере.	Упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно.	Нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор.
		Упореди, сабере и одузме углове рачунски.	Реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).	Решава сложеније задатке и примењује својства паралелограма.
РАЗЛОМЦИ	Прочита и запише разломке, упоређује разломке истих имениоца или бројиоца.	Прочита, запише, упореди и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други.	Прочита, запише, упореди и представи на бројевнојполуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други.	
		Одреди месну вредност цифре у запису децималног броја.	Одреди месну вредност цифре у запису децималног броја.	
			Заокругли број и процени грешку заокругљивања.	

	Сабира и одузима разломке истих имениоца. Сабира и одузима децималне бројеве. Множи, дели разломке. Множи децималне бројеве.	Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза (са две или три рачунске операције) и реши једноставну линеарну једначину.	Израчуна вредност јсложенијег бројевног израза (укључене све рачунске операције, заграде) и реши линеарну једначину и неједначину.	
			Реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину.	
			Одреди проценат дате величине.	Примењује проценте у сложенијим реалним ситуацијама
			Примени размену у једноставним реалним ситуацијама.	Примењује размену у сложенијим реалним ситуацијама.
		Уме да одреди аритметичку средину за два броја.	Ради сложеније задатке израчунавања аритметичке средине.	Примени аритметичку средину датих бројева.
			Сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер.	Обрађује податке и врши анализу.
ОСНА СИМЕТРИЈА	Идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије.	Симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор.	Конструира симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства	Конструира праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој.

6. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО		СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА / ИСХОД	ОЦЕНА:ДОВОЉАН(2)	ОЦЕНА:ДОБАР(3)	ОЦЕНА:ВРЛО ДОБАР(4)	ОЦЕНА:ОДЛИЧАН(5)
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	Ученик уме да прочита, запише целе бројеве, представи на бројевној правој	Одређује супротан број и апсолутну вредност	Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза у скупу целих бројева.	Израчуна вредност сложеног бројевног израза у скупу целих бројева.
	Решава најједноставнију једначину, са једном рачунском операцијом		Решава једноставније једначине и неједначине	Решава сложеније једначине и неједначине
ТРОУГАО	Класификује троуглове на основу њихових својстава (по страницама и по угловима)	Конструише угао од 90° и 60°	Конструише угфао од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкцију других углова	Примењује конструкцију углова у сложенијим задацима
	Израчунава збир унутрашњих и спољашњих углова ако су сви неопходни подаци дати	Користи основна својства троугла и рачуна збир унутрашњих и спољашњих углова	Користи својства троугла и рачуна збир унутрашњих и спољашњих углова троугла	
			Конструише троугао, на основу непосредно задатих елемената (странице и углови троуглова).	Утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности.
			Конструише троугао, на основу задатих елемената (странице и углови троуглова).	Конструише троугао, на основу задатих елемената (странице и углови троуглова),
				Примењује особине централне и осне симетрије и транслације у једноставнијим задацима
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	Уме да прочита , запише рационалне бројеве	Уме да прочита , запише и представи на бројевној правој рационалне бројеве		

		Израчунава вредност једноставнијег бројевног израза	Израчунава вредност сложенијег бројевног израза, решава линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева.	Решава проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину.
	Уме да прочита проценат и на основу слике одреди проценат неке целине	Представља проценат различитим облицима(као разломак или као децимални број) Уме да израчуна проценат неке целине	Примени пропорцију и проценат у једноставнијим текстуалним задацима	Примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама.
			Прикаже податке и зависност између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм).	Тумачи податке приказане табелом и графички
ЧЕТВОРОУГАО	Уме да нацрта квадрат и правоугаоник и зна њихова својства	Класификује четвороуглове на основу њихових својстава	Конструише четвороугао, на основу задатих елемената (странице и углови и четвороуглова)	Конструише четвороугао, на основу задатих елемената (странице и углови и дијагонале четвороуглова)
		Рачуна збир унутрашњих углова ако су сви неопходни елементи дати	Користи својства четвороуглова и рачуна збир унутрашњих и спољашњих углова	
				Сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама
ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА	Рачуна обим и површину квадрата и правоугаоника	Рачуна обим и површину троугла и четвороугла ако су сви подаци непосредно дати	Израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или разложиву једнакост	Примењује особине троугла у четвороугла и рачуна обим и површину у задацима са реалним контекстом.

7. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ О		СРЕДЊИ О		НАПРЕДНИ О	
НАСТАВНА ТЕМА/ИСХОД	ОЦЕНА: ДОВОЉАН(2)	ОЦЕНА: ДОБАР(3)	ОЦЕНА: ВРЛО ДОБАР (4)	ОЦЕНА: ОДЛИЧАН(5)		
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	Одређује квадрат датог броја a	Одређује вредност једноставнијег израза са реалним бројевима	Одређује вредност сложеног израза са реалним бројевима	Саставља и решава израз са реалним бројевима на основу реалног проблема		
	Одређује квадратни корен потпуног квадрата	Зна шта је квадратни корен	Користи особине квадратног корена	Примени особине квадратног корена		
	Решава најједноставнију квадратну једначину	Умудареши једноставнију квадратну једначину	Умудареши сложенију квадратну једначину	Решава проблем из сваког дана живота користећи квадратну једначину		
	Одреди положај тачке у координатном систему	Нацрта график функције директне пропорционалности	Одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку	Примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама		
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	Одређује непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему	Одреди растојање између две тачке	Примени Питагорину теорему на ромб и трапез	Примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима		
		Примени Питагорину теорему на квадрат и правоугаоник	Користи особине степена			
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	Израчунава степен датог броја	Зна основне операције са степенима	Зна да квадрира бином			
	Сабира ,одузима и множи мономе	Сабира и одузима полиноме и уме да помножи два бинома	Трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик	Примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома		

		Растави полином на чиниоце користећи дистрибутивни закон	Растави полином на чиниоце користећи формуле за квадрат бинома и разлику квадрата	Примени трансформације полинома на решавање једначина	
МНОГОУГАО	Уме да нацрта дати многоугао и да обележи основне елементе	Израчунава непознати угао и број дијагонала многоугла	Примени својства страница, углова и дијагонала многоугла	Користи својства многоуглова при решавању проблемских задатака	
	Уме да израчуна површину троугла и неких четвороуглова	Конструише ортоцентар и тежиште троугла	Израчуна површину многоугла користећ обрасце или разложиву једнакост	Примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења у конструктивним задацима	
КРУГ	Уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника	Примени својства централног и периферијског угла у кругу	Уме да израчуна обим и површину кружних делова	Преслика дати геометријски објекат ротацијом	
		Користи формулу за површину кружног прстена			
ОБРАДА ПОДАТАКА	Уме са графика да прочита тражени податак	Уме да одреди средњу вредност	Уме да одреди медијану и мод.	Уме за дато истраживање да нацрта график	

8. РАЗРЕД

	ОСНОВНИ НИВО		СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
НАСТАВНА ТЕМА / СТАНДАРД(Ученик уме да:)	ОЦЕНА:ДОВОЉАН(2)	ОЦЕНА:ДОБАР(3)	ОЦЕНА:ВРЛО ДОБАР(4)	ОЦЕНА:ОДЛИЧАН(5)
БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	Прочита и запише различите врсте бројева(природне,целе, рационалне)	Упореди по величини бројеве записане различитим облицима	Одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја;Израчуна вредност сложенијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграде са бројевима различитог записа.	Одреди вредност сложенијег бројевног израза
	Преведе коначан децимални запис броја у разломак и обрнуто	Одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета.	Користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама	Оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама
	Упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом када је то потребно	Примени основна правила дељивости 2,3,5,9 и декадним единицама		Користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама
	Изврши једну основну рачунску операцију са			

	бројевима истог записа, помажући се сликом када је потребно			
	Дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим			
	Користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелном представама			
АЛГЕБРА И ФУНКЦИЈЕ	Решава линеарне једначине у којима се непозната појављује у смо једном члану	Реши линеарни једначине и једноставнији систем линеарних једначина са две непознате	Реши сложеније линеарне једначине и решава систем линеарних једначина са две непознате	Саставља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате
	Израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима	Оперише са степенима и зна шта је квадратни корен	Користи особине степена и квадратног корена	Примењује особине степана у задацима реалног контекста
	Сабира, одузима и множи мономе	Сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином	Зна и користи формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик	Примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома у задацима реалног контекста
	Одређује вредност функције дате таблицом или формулом	Уочава зависност међу променљивим, зна функцију $y = ax$	Уочава зависност међу променљивим, зна функцију $y = ax$ и графички интерпретира њена својства; везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције	Разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом; зна линеарну функцију и графички интерпретира њена својства

			Користи једначине у једноставним текстуалним задацима	Користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке
ГЕОМЕТРИЈА	Влада појмовима дуж, полуправа, права и угао (уочива њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликују неке врсте углова и	Одреди суплементне и комплементне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима	Одређује однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу ако подаци нису непосредно дати.	Рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних
	Влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор). Одређује збир углова у троуглу и четвороуглу и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку. Уме да израчуна непознату страницу правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему.	Одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла (на основу елемената који непосредно фигуришу у задатку).	Одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла иако подаци нису непосредно дати. Решава задатке примењујући Питагорину теорему.	Користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеца, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише
	Влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи	Користи формулу за обим и површину круга и кружног прстена	Одређује централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука	Одређује централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука ако подаци нису непосредно дати

	геометријски прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)			
	Влада појмовима коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе)	Влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати	Влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи нису непосредно дати	Влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину у задацима реалног контекста
	Влада појмовима : купа, ваљак и лопта (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе)	Израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	Израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати у задатку	Примењује израчунавање површине и запремине ваљка, купе и лопте у задацима са реалним контекстом
	Интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)	Уочава осносиметричне фигуре и одређује осу симетрије	Користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. Паралелност и једнакост страница паралелограма)	Примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
МЕРЕЊЕ	Користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова			
	Претвара веће јединице дужине, масе, времена и углова	Поређи величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и масу		
	Користи различите апоене новца		Претвори износ једне валуте у другу правилно постављајући пропорцију	
	При мерењу одабере одговарајућу мерну јединицу	Заокругљује величине исказане датом мером	Дату величину исказе приближном вредношћу	Процени и заокругли дате податке и рачуна са

				таквим приближним вредностима; изражава оцену грешке(нпр. мање од 1 динар, 1 cm, 1g)
ОБРАДА ПОДАТАКА	Изражава положај објеката сврставајући их у врсте и колоне; одреди положај тачке у првом квадранту координатно система ако су дате координате и обратно	Влада описом координатног система (одређује координате тачака, осно или централно симетричних итд.)		Одређује положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове
	Податке из табеле прикаже графиком и обрнуто	Прочита и разуме податке са графикона, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум зависне величине. Уме да одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу	Тумачи дијаграме и табеле и на основу њих обрађује податке; пореди вредности узорка са средњом вредношћу	
		Одреди задати проценат неке величине	Примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (нпр. промена цене неког производа за дати проценат)	Примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама

Предметни наставници: Виолета Ђурчин, Тамара Јаћимовић, Тамара Милићевић и Ненад Трајковић.

Критеријуми вредновања и оцењивања у настави физике

1. Сврха и начела оцењивања

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења. Њиме се континуирано прати оствареност исхода, развој компетенција, напредовање и ангажовање ученика, а ученику се пружа јасна повратна информација о томе шта је постигао, шта треба да унапреди и на који начин то може да учини.

- објективност, правичност, јавност и образложеност оцено;
- усклађеност са прописаним исходима, програмом наставе и учења и стандардима постигнућа;
- разноврсност начина провере: усмено, писмено, практично, експериментално, пројектно и кроз континуиран рад;
- уважавање индивидуалних разлика, претходних постигнућа, услова у којима ученик учи и потребне додатне подршке;
- оцењивање знања, вештина и ангажовања, без кажњавања оценом због понашања, заборављеног прибора или неуредности која није део исхода;
- благовремено обавештавање ученика и родитеља о постигнућу, напредовању и препорукама.

2. Правни и програмски основ

Документ је израђен на основу следећих важећих и релевантних извора:

- Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025);
- Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 10/2019, 129/2021, 92/2023 и 19/2025);
- Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 10/2024);
- Правилника о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања („Службени гласник РС“, број 104/2024), у делу који се односи на физику;
- важећих програма наставе и учења физике за шести, седми и осми разред;
- Школског програма, годишњих и оперативних планова рада за физику за школску 2026/2027. годину.

3. Елементи који се прате и вреднују

Елемент	Шта се вреднује
Концептуално знање	разумевање физичких појава, појмова, закона, модела и међусобних веза
Примена знања	решавање квалитативних, квантитативних, графичких и проблемских задатака; процена смислености резултата
Истраживачке и експерименталне вештине	планирање и извођење огледа, безбедан рад, мерење, обрада података, процена грешке и закључивање
Комуникација у физици	правилна терминологија, симболи и јединице, усмено и писмено образлагање, табеле, графици, шеме и презентације

Елемент	Шта се вреднује
Ангажовање и напредовање	активност, истрајност, самосталност, сарадња, одговорност за учење и примена препорука за напредовање

4. Начини, поступци и учесталост проверавања

Формативно праћење

обавља се континуирано: питања, кратки задаци, дискусија, излазне картице, мини-беле табле, посматрање рада, самооцењивање и вршњачко оцењивање. Бележе се постигнуће, напредовање и препорука.

Усмена провера

непосредни одговор, образлагање поступка, тумачење огледа, графика или појаве. Оцена се саопштава и образлаже одмах.

Писмена провера дужа од 15 минута

планира се и најављује у складу са Правилником и школским распоредом писмених провера. Ученик је унапред упознат са областима, типовима задатака и критеријумом.

Кратка писмена провера до 15 минута

обавља се без најаве ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно операционализованих исхода. Оцена се евидентира у педагошкој документацији и не уписује се у дневник. Резултат се може узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене, у најбољем интересу ученика.

Практичан и лабораторијски рад

вреднују се припрема, безбедност, руковање прибором, мерење, табеларни/графички приказ, анализа, закључак и извештај.

Пројекат, истраживање и презентација

критеријуми и рокови се саопштавају пре рада; одвојено се вреднују продукт, процес, коришћење извора, примена физике, презентација и индивидуални допринос.

Домаћи рад

користе се превасходно формативно; могу бити део бројчане оцене само када су унапред дефинисани исход, самосталност, обим и критеријум вредновања.

4.1. Минимална и препоручена структура оцена у полугодишту

Извор оцене	Обим	Напомена
Усмена провера	најмање 1	обавезни минимум из Правилника
Писмена провера дужа од 15 минута	препоручено најмање 1	према плану писмених провера и реализованим исходима
Практичан/лабораторијски рад, пројекат или истраживање	препоручено најмање 1	када је предвиђено годишњим и оперативним планом

Извор оцене	Обим	Напомена
Други доказ постигнућа	до прописаног минимума и више	усмено, писмено, практично или бројчано вреднована активност по унапред познатим критеријумима

4.2. Иницијално процењивање и рокови евидентирања

Иницијално процењивање се, по правилу, спроводи до краја треће недеље од почетка школске године и најављује се три радна дана пре одржавања. Не убраја се у планирани број писмених провера, не оцењује се, а резултат се уписује у педагошку документацију и користи за планирање рада и праћење напредовања. Наставник ученику и родитељу пружа правовремену индивидуалну повратну информацију. Оцена са усмене провере уписује се у дневник, по правилу непосредно по добијању, а оцена са писмене провере у року од осам радних дана од дана провере.

5. Бодовање писмених провера

Оцена	Остварење
Одличан (5)	86–100%
Врло добар (4)	71–85%
Добар (3)	51–70%
Довољан (2)	31–50%
Недовољан (1)	0–30%

За сваку проверу наставник унапред утврђује максималан број бодова и расподелу бодова по задацима. Задаци обухватају различите нивое когнитивне сложености и усклађени су са обрађеним исходима. Бодови се не одузимају за нетачан одговор ако негативно бодовање није изричито најављено и педагошки оправдано.

- Тачан поступак са мањом рачунском грешком вреднује се делимичним бројем бодова, сразмерно исправно оствареним корацима.
- Изостављена или погрешна мерна јединица утиче на бодове дела задатка у коме је јединица саставни део исхода.
- Два различита непрецртана решења истог захтева не могу се сматрати једнозначним одговором.
- Оригинал и физички исправан поступак признаје се и када се разликује од очекиваног решења.
- После прегледа ученик добија увид у рад, бодове, грешке и препоруку за напредовање; родитељ има право увида у рад.

5.1. Поступање када је писмена провера неуспешна

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења који су радили проверу добије недовољну оцenu, писмена провера се поништава за ученике који су добили недовољну оцenu. Наставник анализира узроке постигнућа, организује додатну подршку и припрему ученика, а затим планира поновну проверу у складу са Правилником и најбољим интересом ученика. Ученику и родитељу омогућавају се увид у рад и образложење оцene.

6. Општи критеријуми за бројчане оцене

Одичан (5)	Ученик самостално и креативно примењује знање у сложеним и непознатим ситуацијама; повезује концепте, формулише и проверава претпоставке, критички анализира податке и физички смисао резултата; планира поуздано истраживање, безбедно ради, аргументује закључке и континуирано примењује препоруке за напредовање.
Врло добар (4)	Ученик логички повезује и самостално тумачи сложеније садржаје; бира одговарајући поступак у новој, али сродној ситуацији; углавном самостално анализира податке, изводи оглед по процедури, образлаже решење и одговорно учествује у раду.
Добар (3)	Ученик разуме основне појмове и везе; самостално примењује поступке у познатом контексту, решава типичне задатке средње сложености, чита и тумачи табеле и графике и изводи рутински практичан рад уз повремену подршку.
Довољан (2)	Ученик препознаје и репродукује кључне појмове, величине, јединице и једноставне законитости; уз упутство примењује поступак у једноставној познатој ситуацији и безбедно извршава основне радње. Потребна је чешћа подршка и усмеравање.
Недовољан (1)	Ученик ни уз подршку не показује минималну оствареност исхода потребну за оцену 2: не препознаје кључне појмове и величине, не примењује основни поступак у једноставној ситуацији или не може безбедно да изведе основну практичну радњу. Уз оцену се даје конкретна препорука и планира подршка.

7. Критеријуми за практичан рад, пројекат и ангажовање

Критеријум	Удео	Показатељи
Разумевање задатка и планирање	20%	циљ, хипотеза, избор поступка и променљивих
Безбедност и руковање прибором	20%	поштовање правила, правилна и одговорна употреба средстава
Мерење и подаци	20%	тачност читавања, јединице, табела, понављање и уредност записа
Анализа и закључак	25%	обрада, график, грешка, веза доказа и закључка, физички смисао
Комуникација и сарадња	15%	јасно образлагање, подела улога, индивидуални допринос и рокови

Проценти су модел за рубрику и могу се прилагодити конкретном задатку пре почетка рада, али критеријуми морају бити саопштени ученицима. Групна оцена не замењује процену индивидуалног доприноса.

7.1. Нивои постигнућа за практичан и лабораторијски рад

Недовољан (1)	Ни уз непосредну помоћ не разуме циљ рада, не примењује основну процедуру или правила безбедности, не бележи употребљиве податке и не изводи закључак. После додатног упутства не показује минимални напредак.
---------------	--

Довољан (2)	Уз стално усмеравање препознаје циљ, следи основне кораке, безбедно рукује прибором, бележи део података и формулише једноставан закључак који је делимично повезан са резултатима.
Добар (3)	Углавном самостално примењује дату процедуру, правилно користи прибор, бележи и уређује податке, врши основну обраду и изводи релевантан закључак уз повремену подршку.
Врло добар (4)	Самостално организује рад по процедури, тачно мери, табеларно/графички обрађује податке, разматра изворе грешке и јасно повезује доказе са закључком; одговорно сарађује.
Одличан (5)	Самостално планира или унапређује поступак, контролише променљиве, процењује поузданост и грешку мерења, критички тумачи одступања, аргументовано брани закључак и доследно примењује мере безбедности.

7.2. Нивои постигнућа за пројекат, истраживање и презентацију

Недовољан (1)	Не остварује минималне захтеве ни уз подршку: продукт није повезан са темом и исходима, извори и физичко објашњење изостају, рокови и договорене обавезе нису испуњени, а индивидуални допринос није доказан.
Довољан (2)	Уз подршку прикупља основне податке, даје једноставно физичко објашњење, извршава део договорених обавеза и представља основни продукт са видљивим, али ограниченим индивидуалним доприносом.
Добар (3)	Самостално обрађује познат проблем, користи одговарајуће изворе, правилно примењује основне појмове, поштује већину рокова и јасно представља свој део рада.
Врло добар (4)	Повезује више извора и концепата, анализира податке, аргументује решење, одговорно преузима улогу у тиму, поштује рокове и уверљиво презентује резултате и ограничења рада.
Одличан (5)	Формулише оригинално истраживачко питање или решење, критички процењује изворе и доказе, креативно и тачно примењује физику, иницира и унапређује тимски рад и самостално брани резултате, ограничења и друштвени/еколошки значај пројекта.

8. Иницијално процењивање, подршка и индивидуализација

- Иницијално процењивање спроводи се ради планирања наставе и подршке. Постигнуће се не оцењује бројчано и не утиче на закључну оцену; резултат се евидентира описно.
- За ученика који ради по ИОП-у, оцењивање се врши у складу са прилагођеним исходима и критеријумима утврђеним ИОП-ом, уз уважавање ангажовања и напретка.
- За ученика са изузетним способностима вреднују се оствареност прописаних и обogaћених циљева, квалитет истраживања, оригиналност, аргументација и самосталност.

- Ученику који не остварује очекиване исходе обезбеђују се јасна препорука, допунска настава, диференцирани задаци, додатно време или други облици подршке.
- Оцена не сме бити средство дисциплиновања. Непримерено понашање решава се васпитним поступком, а не снижавањем предметне оцене.

9. Закључна оцена

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу свих појединачних оцена, остварености исхода и стандарда, различитих облика провере, напредовања, ангажовања и развоја ученика. Она није проста аритметичка средина, али не може бити нижа од оцене која произлази из прагова утврђених Правилником:

Просек свих појединачних оцена	Најнижа закључна оцена
најмање 4,50	5
3,50–4,49	4
2,50–3,49	3
1,50–2,49	2
мање од 1,50	1

Када се процењује виша закључна оцена од оне која произлази из просека, наставник се ослања на доказе о доследној остварености исхода вишег нивоа, напредовању, самосталности и квалитету примене знања. Оцена се ученику образлаже.

10. Критеријуми по наставним областима – 6. разред

Сваки следећи ниво подразумева оствареност претходног. За сваку област приказани су критеријуми за свих пет бројчаних оцена.

Увод у физику

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Увод у физику“ (природне појаве, физичка тела и поља, методе истраживања); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
Довољан (2)	препознаје предмет проучавања физике и наводи пример појаве или огледа
Добар (3)	описује ток једноставног огледа и разликује посматрање, мерење и закључивање

Врло добар (4)	повезује доказе и закључак, правилно користи основну терминологију и процењује безбедност поступка
Одличан (5)	самостално формулише истраживачко питање, предлаже проверу и аргументује научно објашњење

Кретање

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Кретање“ (референтно тело, путања, пут, време, брзина, средња брзина и графици); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
Довољан (2)	разликује мировање и кретање, препознаје величине и јединице и решава директне једноставне примере
Добар (3)	примењује $v=s/t$ у познатој ситуацији, претвара јединице уз мању подршку и чита једноставан график
Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке, тумачи и гради графике и повезује пут, време и брзину
Одличан (5)	решава нове и вишекорачне проблеме, критички проверава резултат и образлаже избор модела

Сила

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Сила“ (узајамно деловање, трење, деформација, гравитација, тежина, динамометар и слагање сила); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
Довољан (2)	препознаје деловање силе, наводи јединицу и очитава једноставну скалу динамометра
Добар (3)	описује последице силе и графички представља силу у једноставном случају

Врло добар (4)	анализира више сила истог правца, разликује масу и тежину и примењује научено у типичном задатку
-----------------------	--

Одличан (5)	самостално анализира односе сила у новој ситуацији, процењује резултат и аргументује решење
--------------------	---

Мерење

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Мерење“ (SI, мерила, мерна скала, површина, запремина, средња вредност и грешка); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	препознаје мерило, јединицу и најмањи подеок и уз упутство врши мерење
--------------------	--

Добар (3)	правилно записује резултат и израчунава средњу вредност једноставног низа мерења
------------------	--

Врло добар (4)	самостално бира мерило, систематизује податке и разматра изворе грешака
-----------------------	---

Одличан (5)	планира поуздано мерење, израчунава/процењује грешку и критички вреднује квалитет података
--------------------	--

Маса и густина

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Маса и густина“ (инерција, маса, тежина, мерење масе, запремина и густина); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	разликује масу и запремину, наводи јединице и уз помоћ користи $\rho = m/V$
--------------------	---

Добар (3)	израчунава једну величину у познатом контексту и реализује мерење по упутству
------------------	---

Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке, тумачи густину и повезује мерење масе и запремине
-----------------------	--

Одличан (5)	решава сложене проблеме, планира одређивање густине и процењује физички смисао резултата
--------------------	--

Притисак

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Притисак“ (притисак чврстих тела, хидростатички и атмосферски притисак, спојени судови и Паскалов закон); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	препознаје притисак у примерима, наводи јединицу и квалитативно описује зависност
--------------------	---

Добар (3)	примењује $p = F/S$ у једноставном задатку и објашњава основне примере у течностима и гасовима
------------------	--

Врло добар (4)	анализира зависности, решава типичне рачунске задатке и објашњава рад једноставних уређаја
-----------------------	--

Одличан (5)	решава нове проблеме, повезује више закона и критички процењује примену и безбедност
--------------------	--

10. Критеријуми по наставним областима – 7. разред

Сваки следећи ниво подразумева оствареност претходног. За сваку област приказани су критеријуми за свих пет бројчаних оцена.

Сила и кретање

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Сила и кретање“ (убрзање, Њутнови закони и равномерно променљиво кретање); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
---------------	---

Довољан (2)	препознаје убрзано кретање, величине и јединице и решава директан једноставан пример
-------------	--

Добар (3)	примењује основне релације и Њутнове законе у познатој ситуацији
-----------	--

Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке и тумачи графике брзине и пута
----------------	--

Одличан (5)	анализира сложене ситуације са више сила, комбинује законе и проверава физички смисао решења
-------------	--

Кретање под дејством силе теже. Силе трења

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Кретање под дејством силе теже. Силе трења“ (слободан пад, хитци, бестежинско стање, трење и отпор средине); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
---------------	---

Довољан (2)	препознаје врсте кретања и улогу силе теже и трења
-------------	--

Добар (3)	примењује основне релације у једноставним примерима и описује утицај отпора
-----------	---

Врло добар (4)	решава типичне задатке, анализира графике и експерименталне податке
----------------	---

Одличан (5)	моделује нову ситуацију, разматра ограничења модела и аргументује утицај сила
--------------------	---

Равнотежа тела

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Равнотежа тела“ (слагање и разлагање сила, момент силе, полуга, потисак и Архимедов закон); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	препознаје равнотежу, полугу и силу потиска и наводи практичне примере
--------------------	--

Добар (3)	примењује услов равнотеже или услов пливања у једноставном случају
------------------	--

Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке и повезује силу потиска, густину и запремину
-----------------------	--

Одличан (5)	анализира сложене системе, планира оглед и критички тумачи резултат
--------------------	---

Механички рад, енергија и снага

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Механички рад, енергија и снага“ (рад, снага, коефицијент корисног дејства, кинетичка и потенцијална енергија); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	разликује рад, енергију и снагу, препознаје облике енергије и јединице
--------------------	--

Добар (3)	примењује основне формуле у директним задацима
------------------	--

Врло добар (4)	повезује рад и промену енергије, решава типичне задатке и тумачи ККД
-----------------------	--

Одличан (5)	примењује закон одржања енергије у новим ситуацијама и критички вреднује енергетску ефикасност
--------------------	--

Топлотне појаве

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Топлотне појаве“ (честични састав, температура, унутрашња енергија, количина топлоте и агрегатна стања); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	---

Довољан (2)	очитава температуру, препознаје агрегатна стања и основне начине преноса топлоте
--------------------	--

Добар (3)	објашњава ширење и промене стања честичним моделом и решава директан пример
------------------	---

Врло добар (4)	примењује $Q=mc\Delta t$ у типичном задатку и анализира топлотну равнотежу
-----------------------	--

Одличан (5)	решава сложене проблеме, повезује процесе и критички вреднује губитке и рационалну употребу енергије
--------------------	--

10. Критеријуми по наставним областима – 8. разред

Сваки следећи ниво подразумева оствареност претходног. За сваку област приказани су критеријуми за свих пет бројчаних оцена.

Осцилаторно и таласно кретање

недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Осцилаторно и таласно кретање“ (осцилације, период, фреквенција, таласи, звук и резонанција); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
довољан (2)	препознаје осцилаторно и таласно кретање и наводи основне величине и јединице
добар (3)	примењује основне релације у једноставним примерима и описује особине звука
Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке и тумачи пренос енергије и резонанцију
Одличан (5)	анализира нове ситуације, графике и податке и аргументује примене и ризике буке

Светлосне појаве

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Светлосне појаве“ (простирање, одбијање, преламање, огледала, сочива, око и оптички инструменти); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
Довољан (2)	препознаје основне појаве, врсте огледала/сочива и елементе једноставне конструкције
Добар (3)	примењује законе у једноставном случају и конструише лик уз подршку
Врло добар (4)	самостално конструише и тумачи ликове и решава типичне задатке

Одличан (5)	анализира сложене оптичке системе, образлаже ограничења модела и примену у техници и медицини
-------------	---

Електрично поље

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Електрично поље“ (наелектрисање, проводници и изолатори, Кулонов закон, поље, потенцијал и напон); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
---------------	---

Довољан (2)	разликује врсте наелектрисања, препознаје величине и описује једноставну интеракцију
-------------	--

Добар (3)	примењује Кулонов закон или дефиницију јачине поља у директном задатку
-----------	--

Врло добар (4)	самостално решава типичне задатке и тумачи линије поља, рад и напон
----------------	---

Одличан (5)	повезује величине у сложеној ситуацији, критички проверава резултат и модел
-------------	---

Електрична струја

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Електрична струја“ (струјно коло, напон, јачина, отпорност, Омови закони, везе отпорника, рад и снага); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
---------------	--

Довољан (2)	препознаје елементе кола, величине и јединице и зна основне мере заштите
-------------	--

Добар (3)	саставља једноставно коло по шеми и примењује Омов закон у директном задатку
-----------	--

Врло добар (4)	самостално анализира редне и паралелне везе, мерења, рад, снагу и Џул–Ленцов закон
----------------	--

Одличан (5)	решава сложена кола и проблеме, процењује потрошњу, грешке мерења и безбедност
--------------------	--

Магнетно поље

недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Магнетно поље“ (стални магнети, Земљино поље, поље струје, електромагнет и деловање на проводник); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	---

Довољан (2)	препознаје полове и основна својства магнета и смер линија поља
--------------------	---

Добар (3)	описује поље струје и рад електромагнета и примењује правило смера уз подршку
------------------	---

Врло добар (4)	самостално анализира деловање поља на проводник и објашњава техничке примене
-----------------------	--

Одличан (5)	повезује електричне и магнетне појаве у новим проблемима и аргументује избор решења
--------------------	---

Елементи атомске и нуклеарне физике

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Елементи атомске и нуклеарне физике“ (структура атома, природна и вештачка радиоактивност, фисија, фузија, примена и заштита); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	---

Довољан (2)	описује структуру атома, разликује врсте зрачења и наводи основне мере заштите
--------------------	--

Добар (3)	објашњава радиоактивни распад, фисију и фузију и наводи примене
------------------	---

Врло добар (4)	анализира податке о распаду/доза и процењује користи и ризике примене
-----------------------	---

Одличан (5)	критички вреднује изворе и аргументовано разматра научне, здравствене, еколошке и друштвене аспекте
--------------------	---

Физика и савремени свет

Недовољан (1)	Ученик ни уз додатну подршку не препознаје кључне појмове, физичке величине, ознаке и мерне јединице из области „Физика и савремени свет“ (повезивање физике са медицином, технологијом, енергетиком и одрживим развојем); не може да опише основну појаву, примени најједноставнији поступак, реши елементаран задатак или безбедно изведе основну практичну радњу. Ни после повратне информације и понуђене подршке не остварује минималне исходе предвиђене за оцену довољан (2).
----------------------	--

Довољан (2)	препознаје примену физике и наводи пример корисног уређаја или поступка
--------------------	---

Добар (3)	објашњава физички принцип изабране примене на познатом примеру
------------------	--

Врло добар (4)	повезује више области, користи поуздане изворе и представља аргументован закључак
-----------------------	---

Одличан (5)	критички процењује доказе, етичке и еколошке последице и предлаже одрживо решење
--------------------	--

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА ХЕМИЈА

VII РАЗРЕД

На основу Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 10/2024) и Правилника о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за природне науке, Стручно веће природних наука утврдило је критеријуме оцењивања за хемију.

напредак у савладавању школског програма	Критеријуми за бројчано оцењивање успеха ученика	степен ангажовања ученика
одличан 5		
веома значајан	- У потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - Лако логички повезује чињенице и појмове - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - Решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања	веома висок
врлодобар 4		
↓ значајан	- У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - Решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	висок

	критички расуђује Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања	
добар 3		
остварује напредак	- У довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - У знатној мери логички повезује чињенице и појмове - Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме - У довољној мери критички расуђује - Показује делимични степен активности и ангажовања	уз помоћ наставника
довољан 2		

минимала и напредак	• Знања која је остварио-ла су на нивоу репродукције, уз минималну примену • У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставнице изводи закључке који се заснивају на подацима • Понекад је самосталан-лна у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује • Показује мањи степен активности и ангажовања	уз значајну помоћ наставника
недовољан 1		
ни уз помоћ наставника а не остварује минимала и напредак	• Знања која је остварио-ла нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене • Не изводи закључке који се заснивају на подацима • Критички не расуђује • Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	ни уз значајну помоћ наставника

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (резултати истраживања, модели, постери и др.), рада на пројектима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима и одржавају према унапред утврђеном распореду.

БОДОВНА СКАЛА ПРИЛИКОМ ОЦЕЊИВАЊА КОНТРОЛНИХ ЗАДАТАКА

- **Недовољан (1)** – 0-30%
- **Довољан (2)** – 31 - 50%
- **Добар (3)** – 51 - 70%
- **Врло добар (4)** – 71 - 85%
- **Одличан (5)** – 86 - 100%

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИЧКИХ ПРОДУКАТА-РЕЗУЛТАТА РАДА

(панои-постери, ППТ или други начини приказа продукта, настали као производ креативности и већег степена ангажовања ученика)

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИЧКИХ ПРОДУКАТА	ОЦЕНА
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт презентује уз читање без излагања наученог Тачност презентованих информација	ДОВОЉАН (2)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт презентује уз излагање наученог садржаја из уџбеника Тачност презентованих информација	ДОБАР (3)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт Излагање наученог садржаја из уџбеника и других извора Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Тачност презентованих информација	ВРЛО ДОБАР (4)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт. Излагање наученог садржаја из уџбеника и ван уџбеника Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Постављање питања одељењу вазаних за тему излагања, током и након излагања Тачност презентованих информација	ОДЛИЧАН (5)

***** Напомена:**

Када су у питању продукти истраживања везани за теме које не се налазе у уџбенику, пројекти и модели, осим критеријума наведених у табели, вредноваће се и додатни критеријуми, у зависности од природе конкретне теме, са којима ће ученици бити упознати благовремено. Наставник је у обавези да упозна ученике са додатним критеријумима.

Ученици се могу оцењивати и из лабораторијских вежби, у зависности од могућности-услова рада.

ОЦЕЊИВАЊЕ РАЧУНСКИХ ЗАДАТАКА

Рачунски задаци се оцењују на два начина:

1. у оквиру контролног задатка (задатак носи одређени број бодова)
2. појединачним оцењивањем ученика (диференцирани задаци, по избору ученика).

ОПШТИ ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА ЗНАЊА ПРИ УСМЕНОМ ОДГОВАРАЊУ	ОЦЕНА
Ученик-ца ни самостално, ни уз помоћ наставника не дефинише хемијске појмове, појаве, величине.	НЕДОВОЉАН (1)
Ученик-ца претежно самостално или уз помоћ наставника набраја, препознаје, наводи, дефинише основне хемијске појмове, изграђивачке честице, својства, величине, процедуре, правила, примену супстанци, представнике класа једињења, примере или појаве, влада основном хемијском симболиком.	ДОВОЉАН (2)
Ученик-ца самостално или уз мању помоћ наставника дефинише појмове или појаве, разликује значење једних појмова од других, врши једноставне експерименте, разликује примере из свакодневног живота, описује структуру, саставља хемијске формуле, врши једноставнија израчунавања на основу формула, правилно обележава ознаке и јединице мере физичких величина, именује једноставнија органска једињења, уређује или пише једноставније једначине.	ДОБАР (3)
Ученик-ца изводи експерименте и идентификује резултате, табеларно и графички приказује резултате, објашњава структуру супстанци и честица, пише различите врсте формула, објашњава значење појмова, формулација и појава, решава рачунске задатке из области структуре супстанце, раствора, стехиометријских израчунавања, саставља сложеније формуле једињења, уређује и саставља једначине, влада номенклатуром.	ВРЛО ДОБАР (4)
Ученик-ца идентификује поступке и процедуре, објашњава и анализира процесе, појаве, структуре, на основу изграђивачких честица, узрочно-последично повезује појмове, решава сложене рачунске задатке, уређује и пише сложене једначине, влада сложенијим примерима номенклатуре, повезује градиво у оквиру дате теме, предмета, природних наука и свакодневног живота.	ОДЛИЧАН (5)

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ

ПРОЦЕНАТ ЧАСОВА НА КОЈИМА ЈЕ УЧЕНИК БИО ПРИСУТАН И АКТИВНО УЧЕСТВОВАО У РАДУ	ОЦЕНА
30%	НЕДОВОЉАН (1)
31-50%	ДОВОЉАН (2)
51-70%	ДОБАР (3)
71-85%	ВРЛО ДОБАР (4)
86-100%	ОДЛИЧАН (5)

С обзиром да од природе личности ученика зависи и активност ученика на часу, оцена из активности је афирмативна и уписује се у дневник искључиво по жељи ученика.

**Критеријуми усменог оцењивања изражени у односу на исходе по
наставним темама**

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	- хемију сврстава у природне и експерименталне науке; - дефинише предмет проучавања хемије; - дефинише појам супстанце и материје; - наводи супстанцу и физичко поље као облике постојања материје; - наводи основне врсте супстанци и примере; - дефинише појам смеша и препознаје примере смеша из свакодневног окружења; - повезује хемију са другим наукама и професијама;	- наводи примере практичне примене елемената, једињења и смеша из сопственог окружења; - дефинише чисте супстанце хемијске елементе, једињења и смеше; - разликује супстанцу од физичког тела, супстанцу од физичког поља;	- прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота на основу њихове сложености;	- објасни како се у хемији долази до сазнања, објашњава принцип одрживог развоја; - објашњава разлику између хемијских елемената и једињења; - повезује практичну примену елемената, једињења и смеша из сопственог окружења са њиховим својствима;

ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	- наводи правила понашања у хемијској лабораторији; - наводи какве незгоде могу настати у хемијској лабораторији и мере заштите; - описује како се испитује мирис супстанци на правилан и безбедан начин (2); - набраја шта садржи ормарић за прву помоћ у хемијској лабораторији; - наводи којим врстама промена супстанце подлежу;	- правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама; - наводи назив и употребу основног лабораторијског посуђа и прибора; - организују радно место, припрем и одлаже прибор и други материјал за рад; - дефинише експеримент, физичка и хемијска својства, физичке и хемијске промене; - разликује физичка и хемијска својства и промене супстанци на наведеним примерима;	- описује основне операције лабораторијске технике (загревање супстанци на безбедан начин, пресипање течности и безбедно руковање супстанцама, посуђем и прибором); - наводи примере физичких и хемијских својстава, физичких и хемијских промена;	- експериментално појединачно или у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства и физичке и хемијске промене супстанце; - повезује физичка и хемијска својства супстанци са њиховом применом; - примењује знања о својствима и променама супстанци на новим примерима;
-----------------------	--	--	---	--

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	- зна да се супстанца састоји из честица; - дефинише појам атома; - описује структуру атома, да нуклеони (протони и неутрони) чине језгро, а електрони образују електронски омотач; - пише ознаке електрона, протона, неутрона; - наводи наелектрисања протона, неутрона и електрона; - пише хемијске симболе; - наводи четири врсте хемијских елемената;	- наводи квалитативно и квантитативно значење симбола хемијских елемената; - наводи односе маса протона, неутрона и електрона; - описује структуру електронског омотача и зна да се електрони у атому разликују по енергији (енергетски нивои); - израчунава максимални број електрона у прва четири нивоа; - пише распоред електрона по новоима (два нивоа); - дефинише појам атомског и масеног броја и уме да на основу задатих параметара (атомског и масеног броја) израчуна број елементарних честица у атому; - уме да пронађе податке дате у табlici Периодног система елемената (атомски број, група, периода); - дефинише појам	- пише распоред електрона по новоима (три нивоа); - дефинише појам изотопа; - наводи називе изотопе водоника, препознаје примере изотопа елемената, наводи примену изотопа; - дефинише појам елемента на основу атомског броја (савремена дефиниција); - описује како се мења енергија електрона са удаљавањем од језгра; - зна шта су валентни електрони и симболички представља валентне електроне Луисовим симболима; - одређује валентни ниво и број валентних електрона; - пореди наелектрисање и масу протона, електрона и неутрона; - пореди наелектрисање и масу и величину атомског језгра и електронског	- пише распоред електрона по новоима (четири нивоа); - одређује положај елемента у ПСЕ на основу задатих параметара; - одређује положај елемента у Периодном систему на основу атомског броја (број протона), односно броја и распореда електрона у омотачу; - повезује својства елемента и његов положај у Периодном систему на основу атомског броја (број протона), односно броја и распореда електрона у омотачу; - повезује структуру атома племенитих гасова са њиховим својствима и заступљеношћу у природи.

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	- зна да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула и јона; - наводи да ковалентна веза може бити поларна и неполарна; - дефинише молекуле; - разликује које врсте елемената граде ковалентну, а које јонску везу; - наводи да ковалентна веза може бити једнострука, двострука и трострука; - зна шта је валенца елемента; - наводи квалитативно и квантитативно значење хемијских формула;	- дефинише појам јонске и ковалентне везе, разликује поларну и неполарну ковалентну везу; - зна који је тип хемијске везе заступљен у молекулима елемената, ковалентним и јонским једињењима; - наводи и објашњава примере молекула код којих су заступљене једнострука, двострука и трострука веза, примере молекула елемената и молекула једињења; - разликује електронске, структурне и молекулске формуле; - дефинише и разликује појам индекса и коефицијента; - уме да на основу формуле одреди валенцу елемената и обрнуто, пише формуле једињења; - дефинише јоне, анјоне, катјоне; - дефинише валенцу у јонским и ковалентним једињењима;	- разуме значење да се у хемији користе електронске, структурне и молекулске формуле и разуме њихово значење; - објашњава како од атома настају јони, како од атома настају молекули, то јест описује разлику између атома, јона и молекула; - објашњава значење појма хемијске формуле једињења са јонском везом (формулске јединке); - наводи својства јонских и ковалентних супстанци; - наводи пример кристалних решетки; - разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; - наводи примере поларних и неполарних молекула;	- електронским једначинама представља промене на последњем енергетском нивоу при стварању хемијске везе; - објашњава разлику између чистих супстанци (елемената и једињења) и смеша, на основу врста честица које их изграђују; - упоређује сличности и разлике између структуре атома, јона и врсти субатомских честица и како од њиховог броја зависи наелектрисање атома, молекула и јона; - разликује кристалне од аморфних супстанци према уређености честица које их изграђују; - разликује структуру атомских, јонских и молекулских кристалних решетки; - повезује тип хемијске везе са својствима јонских и ковалентних супстанци и кристалним решеткама које их граде; - представља структуру молекула и јона помоћу модела симбола и формула; - повезује тип хемијске

ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	- дефинише појам раствора, наводи компоненте раствора; - наводи примере раствора у свакодневном животу; - наводи правила за одређивање растварача; - наводи методе за растварање смеша; - наводи значај воде и ваздуха за живот; - израчунава масу раствора;	- наводи примере хомогених и хетерогених смеша из живота; - дефинише појам растворљивости (квалитативно значење); - описује да је вода растварач за супстанце са јонском и поларном ковалентном везом; - примењује правила за одређивање растварача; - решава задатке из масеног процентног састава раствора уврштавањем података у пропорцију или формулу; - наводи примере загађивања воде и ваздуха за живот;	- дефинише појам хомогене и хетерогене смеше; - разликује појам растворљивости као физичког својства од појма растварања као физичке промене; - објашњава процес растварања супстанци; - решава једноставније задатке из растворљивости; - решава једноставније задатке из разблаживања; - описује поступак или саставља апаратуру и изводи поступак цеђења, одливања и одвајања магнетом; - описује како се примењује поступак за раздвајање састојака смеша на основу физичких својстава супстанци у смеши; - разликује воду као једињење (чиста супстанца) од примера вода у природи које су смеше; - дефинише засићен, незасићен и презасићен раствор и објашњава разлику тих појмова; - повезује тип хемијске везе и поларност растворене супстанце и растварача са растворљивошћу	- разликује примере хомогених и хетерогених смеша на основу хомогености састава; - описује како се примењује поступак за раздвајање састојака смеша на основу физичких својстава супстанци у смеши, на конкретним примерима; - уме да прикупља податке посматрањем и мерењем и табеларно или графички приказује резултате; - објашњава квантитативно значење растворљивости; - решава сложеније задатке из растворљивости; - решава сложеније задатке из разблаживања и мешања раствора.
-----------------------------	---	---	--	---

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
--	-------------	-----------	----------------	-------------

ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	- дефинише хемијске реакције; - зна да се хемијским једначинама представљају хемијске промене (реакције); - наводи правила за писање хемијских једначина; - дефинише Закон о одржању масе;	- наводи који ефекти могу бити показатељи одвијања хемијских реакција; - разликује реактанте од реакционих производа;	- хемијским једначинама представља једноставније хемијске реакције; - објашњава да су све промене супстанци праћене променом енергије; - дефинише егзотермне и ендотермне процесе;	- саставља једначине хемијских реакција примењујући правила за њихово писање (примењује Закон о одржању масе); - објашњава да су промене којима супстанце подлежу условљене разликама на нивоу честица и на основу хемијске једначине; - објашњава Закон о одржању масе; - објашњава квалитативно и квантитативно значење хемијских једначина.
--	---	--	--	---

ИЗРАЧУНАВАЊЕ У ХЕМИЈИ	- проналази вредности релативне атомске масе у табlici ПСЕ; - на основу хемијске формуле израчунава релативну молекулску и моларну масу супстанце; - дефинише закон сталних масених односа; - зна ознаке и основне мерне јединице за масу, количину супстанце, моларну масу;	- дефинише појам релативне атомске масе и објашњава зашто је уведен; - дефинише појам релативне молекулске масе; - дефинише унифицирану атомску јединицу масе; - разликује појам масе од појама количине супстанце, као и њихове основне мерне јединице; - рачуна однос маса елемената у једињењу; - израчунава количину супстанце на основу	- израчунава стварну масу атома; - врши израчунавања на основу формуле која повезује релативну атомску масу, унифицирану атомску масу и стварну масу атома; - дефинише појам мола; - дефинише појам моларне масе; - објашњава значење формулације закона о сталним масеним односима; - изводи стехиометријска израчунавања на основу	- израчунава релативну атомску масу изотопске смеше, на основу масених бројева и процентуалне заступљености изотопа; - израчунава процентни састав једињења; - врши израчунавања на основу Закона одржања масе и Закона сталних масених односа; - самостално саставља једначине хемијских реакција и изводи стехиометријска
-------------------------------------	---	---	---	--

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ		задате масе и бројности честица и обрнуто ($n=N/N_A$, $n=m/M$);	једначине хемијске реакције ($n=N/N_A$, $n= /M$); - квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи реалативну атомску и молекулску масу, количину супстанце и моларну масу;	израчунавања на основу њих; - изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку; - уме да прикупи податке посматрањем и мерењем, да их табеларно и графички прикаже и изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата.

ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА СОЛИ.	- наводи заступљеност водоника и кисеоника у природи; - наводи физичка и хемијска својства и примену водоника, кисеоника, озона; - дефинише појам изотопа и наводи изотопе водоника; - дефинише појам алотропије и наводи алотропске модификације кисеоника; - дефинише појам праскавог гаса и наводи његов састав; - дефинише појам оксида и препознаје молекулске формуле оксида; - дефинише појам оксидације и наводи врсте оксидација; - наводи физичка и хемијска својства оксида, киселина, хидроксида и соли;	- зна да неметали и метали реагују с кисеоником и граде оксиде; - наводи физичка и хемијска својства водоника и кисеоника и повезује их са њиховом применом; - зна разлику у физичким својствима алотропских модификација кисеоника; - саставља формуле оксида на основу валенце/назива, даје хемијски и тривијални назив оксидима; - пише формуле киселина, хидроксида и соли; - именује оксиде, хидроксиде, киселине и соли на основу формуле; - зна тип хемијске везе у једињењима неметала и метала (оксиди, киселине, хидроксида, соли);	- саставља хемијске једначине реакције оксидације; - објашњава појмове базни, кисели и неутрални оксиди, анхидриди киселина и анхидриди база; - описује да оксиди неметала који реагују с водом граде кисеоничне киселине; - објашњава појмове базни оксид и анхидрид база; - описује да оксиди метала који реагују с водом с њом граде хидроксиде; - дефинише киселине, хидроксиде, на основу теорије електролитичке дисоцијације; - хемијске реакције неутрализације представља хемијским једначинама;	- саставља једначине добијања водоника у реакцији метала са киселином; - пише једначине хемијских реакција електролизе воде и термичког разлагања жива (II)-оксида; - објашњава разлоге различитих својстава кисеоника и озона; - објашњава разлику између воде и праскавог гаса; - саставља једначине хемијских реакција; - повезују киселост киселина са присуством водоникових јона у раствору; - повезују базност хидроксида са присуством хидроксидних јона у раствору;
--	---	---	--	--

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ВОДОНИК И КИСЕЛОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ.	- наводи поделу оксида на киселе, базне и неутралне; - наводи врсте оксидација; - дефинише појам корозије; - дефинише појам индикатора; - на основу формуле или назива препознаје представнике оксида неметала, оксида метала, хидроксида, киселина и соли у свакодневном животу; - дефинише појам електролита, неелектролита; - тумачи ознаке са амбалаже комерцијалних производа;	- зна како се киселине и базе доказују помоћу индикатора и промену боје индикатора; - описује да у воденим растворима електролита постоје јони због којих ови раствори проводе струју; - познаје рН-скалу и на основу рН вредности разврстава растворе у киселе, базне и неутралне; - описује да се за одређивање рН вредности раствора користи универзална индикаторска хартија и одређује рН вредност одређених раствора и комерцијалних производа; - решава рачунске задатке применом формула за количину супстанце; - решава задатке из масеног процентног састава раствора уврштавањем података у пропорцију или	- описује да се за одређивање рН вредности раствора користи универзална индикаторска хартија и одређује рН вредност одређених раствора и комерцијалних производа; - решава стехиметријске задатке на основу већ написане хемијске једначине; - решава задатке разблаживања раствора познатом масом растварача;	- тумачи реакцију неутрализације као реакцију између H^+ и OH^- јона и уме да то прикаже једначином; - објашњава да се доказивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора заснива на постојању одређених јона у раствору (H^+ или OH^-); - решава стехиметријске задатке; - изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку; - решава задатке разблаживања раствора непознатом масом растварача и мешањем два раствора.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА
ХЕМИЈА
VIII РАЗРЕД

На основу Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 10/2024) и Правилника о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за природне науке, Стручно веће природних наука утврдило је критеријуме оцењивања за хемију .

напредак у савладавању школског програма	Критеријуми за бројчано оцењивање успеха ученика	степен ангажовања ученика
одличан 5		
веома значајан	- У потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама - Лако логички повезује чињенице и појмове - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - Решава проблеме на нивоу стваралачког	веома висок

	мишљења и у потпуности критички расуђује Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања	
врлодобар 4		
значајан	- У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима - Решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује - Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања	висок
добар 3		
 остварује напредак	- У довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама - У знатној мери логички повезује чињенице и појмове - Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме - У довољној мери критички расуђује - Показује делимични степен активности и ангажовања	 уз помоћ наставника
довољан 2		

минимала и напредак	• Знања која је остварио-ла су на нивоу репродукције, уз минималну примену • У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставнице изводи закључке који се заснивају на подацима • Понекад је самосталан-лна у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује • Показује мањи степен активности и ангажовања	уз значајну помоћ наставника
недовољан 1		
ни уз помоћ наставник а не остварује минимала и напредак	• Знања која је остварио-ла нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене • Не изводи закључке који се заснивају на подацима • Критички не расуђује • Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	ни уз значајну помоћ наставника

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (резултати истраживања, модели, постери и др.), рада на пројектима.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима и одржавају према унапред утврђеном распореду.

БОДОВНА СКАЛА ПРИЛИКОМ ОЦЕЊИВАЊА КОНТРОЛНИХ ЗАДАТАКА

- **Недовољан (1)** – 0-30%
- **Довољан (2)** – 31 - 50%
- **Добар (3)** – 51 - 70%
- **Врло добар (4)** – 71 - 85%
- **Одличан (5)** – 86 - 100%

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИЧКИХ ПРОДУКАТА-РЕЗУЛТАТА РАДА

(панои-постери, ППТ или други начини приказа продукта, настали као производ креативности и већег степена ангажовања ученика)

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИЧКИХ ПРОДУКАТА	ОЦЕНА
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт презентује уз читање без излагања наученог Тачност презентованих информација	ДОВОЉАН (2)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт презентује уз излагање наученог садржаја из уџбеника Тачност презентованих информација	ДОБАР (3)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт Излагање наученог садржаја из уџбеника и других извора Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Тачност презентованих информација	ВРЛО ДОБАР (4)
Садржај мора да одговара задатој теми. Припремљен плакат или ППТ или други продукт. Излагање наученог садржаја из уџбеника и ван уџбеника Издавање теза Писање формула и једначина (ако их тема садржи) Постављање питања одељењу вазаних за тему излагања, током и након излагања Тачност презентованих информација	ОДЛИЧАН (5)

***** Напомена:**

Када су у питању продукти истраживања везани за теме које не се не налазе у уџбенику, пројекти и модели, осим критеријума наведених у табели, вредноваће се и додатни критеријуми, у зависности од природе конкретне теме, са којима ће ученици бити упознати благовремено. Наставник је у обавези да упозна ученике са додатним критеријумима.

Ученици се могу оцењивати и из лабораторијских вежби, у зависности од могућности-услова рада.

ОЦЕЊИВАЊЕ РАЧУНСКИХ ЗАДАТАКА

Рачунски задаци се оцењују на два начина:

1. у оквиру контролног задатка (задатак носи одређени број бодова)
2. појединачним оцењивањем ученика (диференцирани задаци, по избору ученика).

ОПШТИ ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА ЗНАЊА ПРИ УСМЕНОМ ОДГОВАРАЊУ	ОЦЕНА
Ученик-ца ни самостално, ни уз помоћ наставника не дефинише хемијске појмове, појаве, величине.	НЕДОВОЉАН (1)
Ученик-ца претежно самостално или уз помоћ наставника набраја, препознаје, наводи, дефинише основне хемијске појмове, израђивачке честице, својства, величине, процедуре, правила, примену супстанци, представнике класа једињења, примере или појаве, влада основном хемијском симболиком.	ДОВОЉАН (2)
Ученик-ца самостално или уз мању помоћ наставника дефинише појмове или појаве, разликује значење једних појмова од других, врши једноставне експерименте, разликује примере из свакодневног живота, описује структуру, саставља хемијске формуле, врши једноставнија израчунавања на основу формула, правилно обележава ознаке и јединице мере физичких величина, именује једноставнија органска једињења, уређује или пише једноставније једначине.	ДОБАР (3)
Ученик-ца изводи експерименте и идентификује резултате, табеларно и графички приказује резултате, објашњава структуру супстанци и честица, пише различите врсте формула, објашњава значење појмова, формулација и појава, решава рачунске задатке из области структуре супстанце, раствора, стехиометријских израчунавања, саставља сложеније формуле једињења, уређује и саставља једначине, влада номенклатуром.	ВРЛО ДОБАР (4)
Ученик-ца идентификује поступке и процедуре, објашњава и	ОДЛИЧАН (5)

анализира процесе, појаве, структуре, на основу изграђивачких честица, узрочно-последично повезује појмове, решава сложене рачунске задатке, уређује и пише сложене једначине, влада сложенијим примерима номенклатуре, повезује градиво у оквиру дате теме, предмета, природних наука и свакодневнег живота.	
---	--

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ

ПРОЦЕНАТ ЧАСОВА НА КОЈИМА ЈЕ УЧЕНИК БИО ПРИСУТАН И АКТИВНО УЧЕСТВОВАО У РАДУ	ОЦЕНА
30%	НЕДОВОЉАН (1)
31-50%	ДОВОЉАН (2)
51-70%	ДОБАР (3)
71-85%	ВРЛО ДОБАР (4)
86-100%	ОДЛИЧАН (5)

С обзиром да од природе личности ученика зависи и активност ученика на часу, оцена из активности је афирмативна и уписује се у дневник искључиво по жељи ученика.

**Критеријуми усменог оцењивања изражени у односу на исходе по
наставним темама**

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ)	- проналази елемент у ПСЕ, наводи његова физичка и хемијска својства или препознаје метале на основу њихових физичких и хемијских својстава; - наводи заступљеност метала у природи, у елементарном виду и у једињењима; - дефинише руде и минерале, описује негативан утицај добијања метала из руда на животну средину; - описује и дефинише корозију и поступке заштите од корозије; - дефинише легуре, набраја врсте легура, њихов, састав, својства и примену; - на основу формуле или назива препознаје представнике оксида метала и хидроксида у свакодневном животу; - набраја примену метала; - дефинише оксиде и хидроксиде; - наводи улоге метала у живом и неживом	- описује како се у једноставним огледима испитују својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боја, магнетна својства, растворљивост); - разликује својства хемијски изразитих метала од технички важних метала; - описује да се легирање врши ради добијања материјала са погоднијим својствима; - саставља формуле оксида и хидроксида на основу валенце/назива, даје хемијске и тривијалне називе оксидима и хидроксидима; - зна тип хемијске везе у једињењима (оксиди, хидроксиди); - именује оксиде и хидроксиде на основу формуле; - зна како се хидроксиди доказују помоћу индикатора и промену боје индикатора; - решава рачунске задатке применом формула за количину супстанце; - наводи примену	- објашњава појмове базни оксида и анхидрида база; - описује да оксиди метала који реагују с водом граде хидроксиде, а да оксиди Cu, Fe, Al, Pb и Zn нису растворљиви у води и у реакцији с водом не граде хидроксиде; - повезује својства метала са њиховом практичном применом; - решава стехиометријске задатке на основу задате хемијске једначине; - саставља једначине реакција оксидације; - препознаје промене неорганских једињења у окружењу (гашење креча, корозија); - дефинише појам електролита, неелектролита, описује и дефинише процес електролитичке дисоцијације; - дефинише хидроксиде на основу теорије електролитичке дисоц.; - решава задатке разблаживања раствора познатом масом	- реакције метала и оксида метала са водом представља једначинама, примењује знања да је валенца метала иста у хидроксида и у одговарајућем анхидриду хидроксида; - хемијским једначинама представља хемијске реакције метала са киселинама у којима се издваја водоник; - пореди реактивност метала 1. и 2. групе ПСЕ и бакра, гвожђа, алуминијума, олова и цинка (на основу реакције са водом); - повезује реактивност метала са структуром њихових атома, положајем у Периодном систему елемената и заступљеношћу у природи; - решава стехиометријске задатке; - изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишк;у; - пише једначине електролитичке дисоцијације хидроксида;

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ	- проналази елемент у ПСЕ, наводи његова физичка и хемијска својства или препознаје неметале на основу њихових физичких и хемијских својстава; - наводи заступљеност неметала у природи, у елементарном виду и у једињењима; - наводи примену неметала; - дефинише оксиде; - наводи улоге неметала у живом и неживом свету; - дефинише појам алотропије и алотропских модификација; - на основу формуле или назива препознаје представнике оксида неметала и киселина у свакодневном животу; - наводи квалитативно и квантитативно значење хемијских формула оксида и киселина;	- описује како се у једноставним огледима испитују својства супстанци (агрегатно стање, мирис, боја, магнетна својства, растворљивост); - саставља формуле оксида на основу валенце/назива, даје хемијске и тривијалне називе оксидима, пише формуле киселина; - зна тип хемијске везе у једињењима неметала (оксиди, киселине); - именује оксиде и киселине на основу формуле; - зна како се киселине доказују помоћу индикатора и промену боје индикатора; - решава рачунске задатке применом формула за количину супстанце; - наводи примену оксида и киселина и њихова својства; - решава задатке из масеног процентног састава раствора уврштавањем података у пропорцију или формулу; - наводи примере алотропских модификација; - довршава задате хемијске једначине	- објашњава појмове базни, кисели и неутрални оксиди, анхидриди киселина; - описује да оксиди неметала који реагују с водом граде кисеоничне киселине; - пише једначине добијања безкисеоничних киселина у реакцији водоника и одговарајућег неметала; - повезује својства неметала са њиховом практичном применом; - решава стехиометријске задатке на основу задате хемијске једначине; - саставља једначине реакција оксидације; - дефинише појам електролита, неелектролита, описује и дефинише процес електролитичке дисоцијације; - дефинише киселине на основу теорије електролитичке дисоц.; - решава задатке разблаживања раствора познатом масом растварача;	- реакције оксида неметала са водом представља једначинама, примењује знања да је валенца неметала иста у анхидриду и у киселини; - пореди реактивност неметала; - повезује реактивност неметала са структуром њихових атома и положајем у Периодном систему елемената; - решава стехиометријске задатке; - изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку; - пише једначине електролитичке дисоцијације киселина; - решава задатке разблаживања раствора непознатом масом растварача и мешања два раствора; - наводи својства алотропских модификација и повезује са применом; - пише једначине електролитичке дисоцијације киселина; - повезује киселост

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
СОЛИ	- дефинише појам соли; - наводи основна физичка својства соли; - наводи заступљеност соли у природи; - наводи примере соли из свакодневног живота и њихову практичну примену; - наводи називе соли киселина; - на основу формуле или назива препознаје представнике соли;	- саставља формуле соли на основу валенце/назива, даје хемијске и тривијалне називе солима, пише формуле киселина; - зна тип хемијске везе у солима и кристалним решеткама; - именује соли на основу формуле; - решава рачунске задатке применом формула за количину супстанце; - наводи хемијска својства соли; - решава задатке из масеног процентног састава раствора уврштавањем података у пропорцију или формулу; - разликује неутралне соли од киселих на основу назива или формуле; - довршава задате хемијске једначине (дописивањем коефицијената или симбола/формула које недостају);	- објашњава појмове базни, кисели и неутрални оксиди, анхидриди киселина и анхидриди база; - описује да оксиди неметала који реагују с водом граде кисеоничне киселине; - повезује својства соли са њиховом практичном применом; - решава стехиометријске задатке на основу већ написане хемијске једначине; - наводи и описује начине добијања соли; - пише једначине добијања соли неутрализацијом и директном реакцијом метала и неметала; - дефинише појам електролита, неелектролита и електролитичке дисоцијације, дефинише и описује процес електролитичке дисоцијације; - дефинише соли на основу теорије електролитичке дисоцијације; - тумачи реакцију неутрализације као реакцију између H^+ и OH^- јона и уме да то	- објашњава да соли могу настати у реакцијама између неких метала и киселина, киселог оксида и базе, базног оксида и киселине и саставља једначине наведених реакција; - уочава и тумачи међусобну повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; - објашњава хемијска својства соли (реакције соли са киселинама, базама, металима, солима) и саставља једначине ових реакција; - објашњава и представља једначинама реакције добијање хидроксида који се не могу добити у реакцији њихових оксида са водом или метала са водом; - изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку; - пише једначине електролитичке дисоцијације соли; - решава задатке разблаживања раствора непознатом масом растварача и мешањем два раствора; - повезује киселост

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	- зна да су угљеникови атоми у молекулима органских једињења четворовалентни; - описује да се угљеникови атоми могу повезивати у отворене и затворене низове; - зна да веза између атома угљеника може бити једнострука, двострука и трострука; - наводи да се органска једињења представљају молекулским, структурним, рационалним структурним и електронским формулама и уме да их разликује; - уме да трансформише структурну формулу у рационалну структурну, електронску и обрнуто; - наводи својства органских једињења;	- познаје тип везе у органским једињењима; - објашњава да угљеникови атоми у молекулима органских једињења могу бити повезани и са атомима других елемената једноструком, двоструком или троструком везом; - наводи врсте угљеникових атома и идентификује их у структурним формулама; - описује једињења угљеника, изузев оксида, угљене киселине и њених соли као органска једињења; - дефинише појам функционалне групе; - наводи називе и пише формуле функционалних група;	- повезује многобројност органских једињења са начином повезивања угљеникових атома (отворени и затворени низови) и типом везе а између атома угљеника; - наводи називе и пише формуле функционалних група и повезује са класама органских једињења; - препознаје промене неорганских једињења у окружењу (очввршћавање малтера, стварање пећинских украса, чишћење каменца...);	- на основу формуле или модела молекула разликује класе органских једињења; - својства органских једињења повезује са структуром, пореди својства органских и неорганских једињења;

УГЉОВОДОНИЦИ	- дефинише појам угљоводоника; - наводи поделу угљоводоника; - набраја чланове хомологих низова; - наводи основна физичка и хемијска својства угљоводоника (растворљивост, агрегатно стање на собној температури, запаљивост, отровност);	- дефинише појам хомологичког низа и уочава да се у низу сваки следећи члан од претходног разликује за исту атомску групу; - дефинише појам номенклатуре; - познаје опште формуле класа угљоводоника; - на основу опште формуле пише молекулске формуле угљоводоника; - на основу назива представља угљоводонике	- дефинише појам изомера и појаву структурне изомерије; - уочава примере изомере низа код алкана на основу структурних формула; - уочава примере изомере низа и положаја код алкена и алкина на основу структурних формула; - пише формуле и именује изомере; - објашњава хемијске реакције угљоводоника	- повезује разлике у структури и реактивности засићених и незасићених угљоводоника, објашњава да двострука веза у молекулима алкена и трострука веза у молекулима алкина условљава њихова хемијска својства; - повезује како тип хемијске везе одређује својства супстанци (температуре
--	--	--	--	--

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
УГЉОВОДОНИЦИ	- наводи практични значај угљоводоника у свакодневном животу ; - разликује алкане, алкене и алкине на основу назива; - описује својства нафте и земног гаса; - наводи нафту и земни гас као главне природне изворе угљоводоника; - наводи важније деривате нафте; - наводи примере полимера; - наводи негативан утицај нафте и нафтних деривата на животну средину;	- молекулским, структурним и рационалним структурним формулама; - разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле; - наводи квалитативно и квантитативно значење хемијских формула угљоводоника; - описује да су земни гас, деривати нафте, пластични материјали, парафин за свеће и многе друге супстанце у свакодневној употреби смеше угљоводоника или једињења која су хемијским променама добијена из њих; - описује процес настанка и прераде нафте; - решава рачунске задатке применом формула за количину супстанце; - наводи својства и примену полимера; - разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша; - довршава задате хемијске једначине (дописивањем	(сагоревање, супституција, адиција, полимеризација); - повезује разлике физичких својстава угљоводоника у хомологом низу са молекулском масом и структуром; - на основу назива представља изомере угљоводоника молекулским, структурним и рационалним структурним формулама; - повезује видове практичне примене угљоводоника на основу својстава која имају; - саставља једначине хемијских реакција угљоводоника (сагоревање); - тумачи квалитативно и квантитативно значење хемијских једначина; - решава стехиметријске задатке на основу задате хемијске једначине;	- топљења и кључања, као и растворљивост супстанци); - повезује видове практичне примене угљоводоника на основу својстава која имају; - саставља једначине хемијских реакција угљоводоника (супституција, адиција, полимеризација); - решава стехиметријске задатке; - изводи стехиметријска израчунавања која обухватају реактант у вишку;

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	- познаје функционалне групе класа органских једињења са кисеоником; - наводи основна физичка и хемијска својства алкохола, карбоксилних киселина и естара; - дефинише појмове алкохола и карбоксилних киселина; - наводи поделу алкохола и карбоксилних киселина; - на основу назива препознаје припадност класи органских једињења (алкохоли, карбонилна једињења, карбоксилне киселине); - наводи практични значај алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара у свакодневном животу; - наводи штетно дејство етанола на људски организам (алкохолизам) и да је метанол токсичан; - наводи примену основних представника класа органских једињења са кисеоником;	- дефинише појам функционалне групе; - пише формуле, називе функционалних група алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара и њихових једињења; - познаје квалитативно и квантитативно значење хемијских формула најважнијих представника класа органских једињења; - дефинише појам вишемасних киселина, пише формуле и називе; - описује како се етанол добија алкохолним врењем; - на основу назива представља алкоhole и карбоксилне киселине молекулским, структурним и рационалним структурним формулама; - решава рачунске задатке применом формула о количини супстанце; - решава задатке из масеног процентног састава раствора уврштавањем података у пропорцију или формулу; - довршава задате	- представља једначинама хемијских реакција процесе алкохолног врења шећера глукозе и сирћетног врења; - уочава примере изомера алкохола и киселина на основу структурних формула; - саставља једначине хемијских реакција сагоревања; - пореди својства органских киселина са неорганским; - упоређује растворљивост алкохола и киселина различите поларности у води и неполарном растварачу; - пише формуле и називе изомера представника класа кисеоничних једињења; - тумачи квалитативно и квантитативно значење хемијских једначина; - тумачи разлог зашто раствори алкохола не проводе струју (непостојање јона); - решава стехиметријске задатке на основу задате хемијске	- повезује практичну примену алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара са њиховим својствима; - саставља једначине реакција благе оксидације примарних и секундарних алкохола, реакције са металима, реакција хидратације и дехидратације; - објашњава хемијска својства карбоксилних киселина (дисоцијација, неутрализација, реакције са металима, солима угљене киселине) и представља их хемијским једначинама; - објашњава реакцију, пише једначину реакције естерификације; - именује естре на основу хемијске формуле и саставља формуле на основу назива естра; - решава стехиметријске задатке; - изводи стехиметријска израчунавања која обухватају реактант у вишку; - решава задатке разблаживања раствора непознатом

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	- зна да масти и уља, угљени хидрати и протеини, витамини припадају групи биолошки важних органских једињења; - наводи физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина; - наводи примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у намирницама; - описује масти/уља као чврсте/течне природне производе претежно животињског/биљн ог порекла; - наводи практичну примену и својства масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина;	- наводи улогу у масти и уља, угљених хидрата, витамина и протеина; - наводи заступљеност биолошких важних једињења; - дефинише аминокиселине, протеинске, алфа-амино киселине; - зна да се есенцијалне аминокиселине морају уносити храном; - разликује витамине на основу растворљивости; - дефинише сапуне; - наводи поделу и представнике угљених хидрата; - разликује моносахариде, дисахариде и полисахариде према сложености и наводи примере припадности групама угљених хидрата; - решава рачунске задатке применом формула о количини супстанце; - довршава задате хемијске једначине (дописивањем коефицијената или симбола/формула које недостају);	- познаје основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; - дефинише моносахариде; - дефинише сапуне као алкалне соли виших масних киселина; - објашњава да се биљна маст добија хидрогенизацијом уља; - описује скроб и целулозу као природне полимере, повезује структуру са својствима; - описује разлику између једињења и смеша на примеру сахарозе и инвертног шећера; - пише општу формулу алфа аминокиселина; - описује протеине као природне полимере, макромолекуле изграђене од остатака молекула аминокиселина; - описују принцип прања сапунима; - наводи последице недостатка витамина у организму; - решава задатке разблаживања раствора познатом масом растварача;	- уочава и описује да је реакција хидрогенизација реакција адиције на незасићене остатке масних киселина; - објашњава основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу), угљених хидрата и протеина; - објашњава појам сапонификациј е; - наводи производе хидролизе дисахарида и полисахарида; - дефинише денатурацију и описује услове под којима долази до денатурације протеина; - објашњава да су различита својства и биолошка функција скроба и целулозе последица разлика у хемијској структури; - пише једначину реакције процеса фотосинтезе; - повезује улоге и заступљеност биолошки важних органских једињења са правилном исхраном и описује поремећаје исхране; - решава задатке разблаживања

	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА УЧЕНИЦИ	- тумачи значење пиктограма на реагенс боцама и комерцијалним производима и амбалажама; - препознају ознаке за рециклирање; - зна какав је значај безбедног поступања са супстанцама;	- описује шта су загађивачи (неорганске и органске супстанце) ваздуха, воде и земљишта; - зна какав је значај правилног складиштења супстанци у циљу очувања здравља и животне средине;	- описује утицај загађујући супстанци на животну средину; - описује мере заштите од загађења; - дефинише загађиваче, загађујуће супстанце, појам рециклирања;	- објашњава значај решавања проблема заштите животне средине; - препознаје принципе зелене хемије;

Основна школа „Бора Станковић -Београд
Школска 2026/27 година

Критеријуми оцењивања ученика за предмет
биологија од 5. до 8. разреда

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", 10/2024.

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцену:

Одличан (5) добија ученик који:

- *је у потпуности савладао градиво,
- *је сигуран и самосталан, брзо и логично закључује,
- *успешно повезује садржаје, уочава корелације с другим предметима,
- *зна применити знање у решавању проблемских задатака,
- *брзо, тачно, опширно, логички и аргументовано одговара на постављена питања,
- *самостално или у групи ради и презентује пројектне задатке,
- *је одговоран према раду, наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Врло добар (4) добија ученик који:

- * у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове
- *самостално изводи закључке који се заснивају на подацима
- *решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује
- *показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.
- * укључује се у тимски рад при изради пројектних задатака,
- *одговоран је према раду, наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Добар (3) добија ученик који:

- * у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама
- * у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- * показује делимични степен активности и ангажовања., делимично примењује стечена знања
- *одговоран је према наставницима, ученицима, и животном окружењу.

Довољан (2) добија ученик који:

- * знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену
- * делимично и површно одговара на постављена питања уз помоћ наставника,
- * уз знатну помоћ наставника на једноставан начин набраја и описује природне и биолошке процесе,
- * искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима
- * показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- * знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене
- * не изводи закључке који се заснивају на подацима
- * критички не расуђује
- * не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

• **Закључна оцена** утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена (*најмање четири оцене током полугодишта) које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Оцењивање ученика који остварују додатну подршку у образовању

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

ШТА СЕ И КАКО ОЦЕЊУЈЕ

- Иницијални тест - обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за предмет.

Резултат иницијалног процењивања **не оцењује се** и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

- **Усмена проверка постигнућа ученика** - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Оцена је јавна, оцена се бележи у педагошку свеску и уноси у е дневник.

- **Писмена проверка постигнућа ученика** - обавља се у току оба полугодишта.

Тест у трајању **до 15минута** обавља се без најаве, оцена се не уписује у дневник, а спроводи се ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих садржаја и даљег праћења напредовања ученика.

Тестови **дужи од 15минута** су најављени, евидентирани у распореду контролних и писаних задатака у е дневнику. Оцена се уписује у дневник у року од осам дана од дана провере. Реализује се на крају наставне области, а према плану предметног наставника.

У табели су истакнути критеријуми за оцењивање тестова:

оцена	проценат	образовни ниво	образовни ниво
1	0-29%		
2	30%-49%	основни ниво	препознавање
3	50%-69%	средњи ниво	репродукција
4	70%-85%	средњи ниво	разумевање
5	86%-100%	напредни ниво	примена

- **Пројекат** - групни облик рада на одређену тему, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

- **Практични рад** (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) - ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања).

- **Домаћи задатак**) на основу реализације домаћих задатака - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи реализацију и оперативност у изради домаћих задатака. (педагошка свеска и е дневник). Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање домаћег задатка .

- **Активност и резултати рада ученика** - су различите активности којима се показује примена знања ученика, самосталност, показане вештине у коришћењу материјала, алата, инструмената и др. у извођењу задатка, као и примена мера заштите и безбедности према

себи, другима и околини, а које су у складу са програмом биологије.

Додатно појашњење

Ученик се оцењује и на основу:

- излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, графикони, табеле, ...)

- писање есеја

- учешће у дебати и дискусији

-учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу

Наставнице биологије:

Светлана Каран, Славица Поповић Бубујук

ОШ Бора Станковић.

Школска 2026/2027. година

Актив друштвених наука

Поступак и критеријуми оцењивања

Историја

, У току полугодишта ученици од V до VIII разреда се из оцењују на три начина: 1) Усмено 2) Писмено 3) На основу активности на часу (слободна наставникова процена о раду ученика током једног полугодишта/школске године). Ученик може бити оцењен током сваког дела часа (уводног, главног и завршног) и на свим типовима часа (обрада, утврђивање и систематизација). Оцена је јавна са образложењем и препоруком за даљи рад. V РАЗРЕД, област: СТАРИ ВЕК Одличан (5) - ученик целовито сагледава историјске процесе током упознавања с предметом, разуме и уме да примени начине рачунања времена пре нове ере и током нове ере, познаје и разликује узроке и последице, познаје најважније историјске догађаје и повезује их са одговарајућим личностима, закључује, примењује стечено знање, самостално се сналази на историјској карти. Показује иницијативу током наставе, самостално обавља различите врсте задатака. Врло добар (4) - ученик зна и разуме узроке и последице, познаје најважније историјске догађаје и повезује их са историјским личностима, изводи закључке, самостално се сналази на историјској карти. Добар (3) - ученик зна узроке и последице, именује важне историјске догађаје и личности, уме да објасни значај историјских догађаја, сналази се на историјској карти уз помоћ наставника. Уз подршку наставника обавља задатке на часу. Довољан (2) - ученик именује и препознаје основне историјске догађаје, историјске личности, уме да наведе узроке и последице основних историјских појава уз помоћ наставника, Активан је на часу уз помоћ наставника. Недовољан (1) - ученик нема познавање основних историјских догађаја, личности. Не показује жељу за напредовањем и не учествује у активностима на часу.

VI РАЗРЕД, област: СРЕДЊИ ВЕК И РАНИ НОВИ ВЕК

Одличан (5)-ученик целовито сагледава историјски ток средњег века и раног новог века, познаје и разликује узроке и последице средњег и раног новог века, познаје најважније историјске догађаје средњег и раног новог века и повезује их са одговарајућим личностима, зна специфичне детаљи из опште и националне историје средњег и раног новог века, самостално изводи закључке, примењује стечено знање, уме да користи историјске изворе за средњи и рани нови век, самостално се сналази на историјској карти за средњи и рани нови век. Показује иницијативу током наставе, самостално обавља различите врсте задатака. Врло добар (4)-ученик зна и разуме узроке и последице историјских појава средњег и раног новог века, познаје најважније историјске догађаје из средњег и раног новог века и повезује их са одговарајућим личностима из тог периода, препознаје повезаност појава из средњег и раног новог века са појавама из

садашњости, повезаност опште и националне историје средњег и раног новог века, изводи закључке, самостално се сналази на историјској карти за средњи рани нови век. Сналази се у обављању различитих задатака. Дobar (3)-ученик зна узроке и последице историјских појава средњег и раног новог века, именује важне историјске догађаје, историјске личности из средњег и раног новог века, уме да објасни значај историјских догађаја, сналази се на историјској карти за средњи и рани нови век уз помоћ наставника. Уз подршку наставника обавља задатке. Довољан (2)-ученик именује и препознаје основне историјске догађаје средњег и раног новог века, историјске личности средњег и раног новог века, уме да наведе узроке и последице основних историјских појава средњег и раног новог века уз помоћ наставника. Активан је на часу уз помоћ наставника. Недовољан (1)-ученик нема познавање основних историјских догађаја, личности средњег и раног новог века. Не показује жељу за напредовањем.

,

VII РАЗРЕД, област: НОВИ ВЕК И САВРЕМЕНО ДОБА

Одличан (5)-ученик целовито сагледава историјски ток индустријског доба, познаје и разликује узроке и последице позног новог века, познаје најважније историјске догађаје и повезује их са одговарајућим личностима позног новог века, зна специфичне детаљи из опште и националне историје позног новог века, самостално изводи закључке, примењује стечено знање, уме да користи историјске изворе за позни нови век, самостално се сналази на историјској карти за позни нови век. Показује иницијативу током наставе, самостално обавља различите врсте задатака. Врло добар (4)-ученик зна и разуме узроке и последице историјских појава позног новог века, познаје најважније историјске догађаје из позног новог века и повезује их са одговарајућим личностима из тог периода, препознаје повезаност појава из позног новог века са појавама из садашњости, повезаност опште и националне историје позног новог века, изводи закључке, самостално се сналази на историјској карти за позни нови век. Дobar (3)-ученик зна узроке и последице историјских појава позног новог века, именује важне историјске догађаје, историјске личности позног новог века, уме да објасни значај историјских догађаја из тог периода, сналази се на историјској карти за позни нови век уз помоћ наставника. Уз подршку наставника обавља задатке. Довољан (2)-ученик именује и препознаје основне историјске догађаје, историјске личности из позног новог века, уме да наведе узроке и последице основних историјских појава из позног новог века уз помоћ наставника. Активан је на часу уз помоћ наставника. Недовољан (1)-ученик нема познавање основних историјских догађаја, личности из позног новог века. Не показује жељу за напредовањем. основних историјских појава из тог периода уз помоћ наставника. Активан је на часу уз помоћ наставника. Недовољан (1)-ученик нема познавање основних историјских догађаја, личности са краја новог века и савременог доба. Не показује жељу за напредовањем и не учествује у активностима на часу. Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине.

VIII РАЗРЕД, област: САВРЕМЕНО ДОБА

Одличан (5)-ученик целовито сагледава историјске токове краја новог века и савременог доба,познаје и разликује узроке и последице,познаје најважније историјске догађаје крајем новог века и у савремено доба и повезује их са одговарајућим личностима,зна специфичне детаљи из опште и националне историје датог периода,самостално изводи закључке,примењује стечено знање,уме да користи историјске изворе за нови век и савремено доба,самостално се сналази на историјској карти за нови век и савремено доба.Показује иницијативу током наставе,самостално обавља различите врсте задатака. Врло добар (4)-ученик зна и разуме узроке и последице историјских појава краја новог века и савременог доба,познаје најважније историјске догађаје и повезује их са одговарајућим личностима са краја новог века и из савременог доба,препознаје повезаност појава крајем новог века и из савременог доба са појавама из садашњости, повезаност опште и националне историје краја новог века и савременог доба,изводи закључке,самостално се сналази на историјској карти. Добар (3)-ученик зна узроке и последице историјских појава са краја новог века и из савременог доба,именује важне историјске догађаје,историјске личности крајем новог века и из савременог доба,уме да објасни значај историјских догађаја из датог периода ,сналази се на историјској карти за нови век и савремено доба уз помоћ наставника. Уз подршку наставника обавља задатке. Довољан (2)-ученик именује и препознаје основне историјске догађаје са краја новог века и савременог доба,историјске личности из датог периода,уме да наведе узроке и последице основних историјских појава из тог периода уз помоћ наставника.Активан је на часу уз помоћ наставника. Недовољан (1)-ученик нема познавање основних историјских догађаја, личности са краја новог века и савременог доба.Не показује жељу за напредовањем и не учествује у активностима на часу. Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА за успех из предмета историја не може да буде мања од: 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50; 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49; 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49; 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49. Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања. Закључена оцена може бити и већа уколико је процена да је знање и заглагање ученика на вишем нивоу наго што оцене показују; уколико ученик покаже изузетан напредак и уколико се процени да би виша оцена стимулативно деловала на ученика.

Оцењивање постигнућа ученика по ИОП-у Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и посебних стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана, на начин који узима у обзир његове језичке, моторичке и чулне могућности (ИОП1,ИОП2) Ученик који стиче образовање и васпитање по прилагођеним стандардима постигнућа, оцењује се на основу његовог ангажовања и степена остварености циљева и прилагођених стандарда постигнућа. Ученик са изузетним способностима ИОП3 који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних циљева, општих и посебних стандарда постигнућа и ангажовања. Ученик који се образује по ИОП-у оцењује се на начин и према исходима планираним ИОП-ом, а у складу са посебним законом: - оцену одличан (5) добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања; - оцену врло добар (4) добија ученик који остварује значајан напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања. - оцену добар (3) добија ученик који остварује напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика и помоћ наставника; - оцену довољан (2) добија ученик који остварује минималан напредак у савладавању захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз значајну помоћ наставника и ангажовање ученика; Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не достиже захтеве по прилагођеним стандардима постигнућа ревидира се индивидуални образовни план.

Критеријуме сачинили наставници историје Марко Баровић , Наташа Милосављевић

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА ПРЕДМЕТ

ГЕОГРАФИЈА од 5.до 8.разреда

Критеријуми оцењивања сачињени су у складу са циљевима и исходима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, “службени гласник РС“,бр.10/2024.

Ученик се из предмета географија оцењује најмање два пута у полугодишту у петом разреду (годишњи фонд часова 36) а четири пута у полугодишту у шестом и седмом (годишњи фонд часова 72) и осмом разреду (годишњи фонд часова 68), изузев у посебним ситуацијама.

У току школске године ученици се из географије оцењују на следеће начине:

1) Усмено

2) Писмено

- **Провера картографске писмености** која може бити остварена усменим и писменим путем (неме карте).

- **Активност на часу**

УСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика –обавља се у току оба полугодишта.Усмено испитивање се не најављује и део је активности сваког часа.

ПИСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика се обавља путем контролних задатака. Писмене провере знања у трајању од 45 минута се најављују и одржавају према унапред утврђеном распореду. Писмене провере у трајању од 15 минута, се не најављују. Оне учествују у оцини којом се описује активност на часу, изузетно ако ученик испуни све задате захтеве може бити оцењен одличном оценом. Уколико ђак из оправданих или неоправданих разлога одсуствује са контролног задатка, радиће га или усмено одговарати (наставне садржаје са контролног задатка) у зависности од ситуације, и то у термину који договори са наставником или први час када се буде појавио у школи (у зависности од ситуације) .

У табели су истакнути критеријуми за оцењивање тестова:

оцена	проценат
1	0-29%
2	30%-49%
3	50%-69%
4	70%-85%

5	86%-100%

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСKE ПИСМЕНОСТИ може бити остварена усменим (читање појмова на географској карти) и писменим путем (неме карте). Оцењује се тачност,прецизност,уредност као и да ли су испоштована правила приликом уписивања географских објеката,метода боја,самосталност у изради,рад у континуитету.

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ: Активност ученика прати се и вреднује континуирано током наставног процеса. Елементи формативног оцењивања чине : усмени одговори, писмене провере до петнаест минута,израда немих карата ангажовање, активност на часу, успешност у групном раду, практичан рад, излагања и представљања изложби радова, пп презентација, резултата истраживања, плаката/паноа, модела, цртежа, графикона, табела, постера, домаћи задаци, однос према раду, писање есеја, учешћа у дебати и дискусији, сарадња у тиму, комуникација у тиму,показивање иницијативе,заинтересованост,доношење или недоношење прибора за рад(свеска,уџбеник,атлас,нема карта),као и учешће на школском,општинском, окружном или републичком такмичењу,дисциплина на часу.

Наставник може оценити ученика оценом и за израду различитих паноа и презентација,пројектних задатака,домаћих задатака,за учешћа на такмичењима, смотрама, конкурсима, као и за учешће у појединим секцијама и активностима унутар школе.

Практични рад, пројекат је индивидуални или групни облик рада на одређену тему. Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену, повезивање и примену идеја а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду и излагање задатка. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

Рад на пројекту оцењује се кроз вредновање активности и ангажовања током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада.

Наставник повремено прегледа ученичке радове, школску (радну) свеску (садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове) и може их оценити.

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцелу:

Одличан (5) добија ученик који у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје, који је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;

чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним и новим околностима. Логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује, критички расуђује, показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; поседује картографска знања тако да: брзо, тачно и самостално показује и чита географске појмове на карти; повезује различите географске елементе (планине,

низије, океани, мора, реке, језера, насеља) на карти и самостално уочава њихову повезаност; самостално користи географску карту; самостално решава негеографске карте.

Врло добар (4) добија ученик који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине проширених, односно продубљених знања, умења и вештина, а према програму предмета; чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене. Логички повезује чињенице и појмове, уз малу помоћ наставника долази до закључка, критички расуђује, показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; поседује картографска знања тако да: тачно показује географске појмове на географској карти; повезује основне географске елементе (планине, низије, океани, мора, реке, језера, насеља); самостално решава негеографске карте.

Добар (3) добија ученик који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и половину проширених знања, умења и вештина, а према програму предмета; чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника. У знатној мери повезује чињенице и појмове уз помоћ наставника, делимично самостално решава поједине проблеме, показује делимичан степен активности и ангажовања, делимично примењује стечена знања; који поседује картографска знања тако да: тачно показује основне географске појмове на географској карти (планине, низије, океани, мора, реке, језера, насеља) разликује врсте географских карата, али није у могућности да их самостално анализира; тачно решава само једноставне задатке на неким картама

Довољан (2) добија ученик који је усвојио основна знања, умења и вештине, а према програму предмета; чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, показује мањи степен активности и ангажовања, тачно, али спорије показује и чита основне географске појмове (планине, реке, океане, тачно решава само основне задатке на неким картама .

Недовољан (1) добија ученик који није усвојио основна знања ни уз помоћ наставника. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања. Не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Иницијални тест - обавља се на почетку школске године. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за предмет.

Резултат иницијалног процењивања се не оцењује (уноси се у оквиру активности) и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Оцењивање постигнућа ученика по ИОП-

За ученике који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру ИОП-а, примењују се другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике, већ зависи од потреба и постигнућа ученика који раде према поменутом програму, а прилагођавају се индивидуализованом раду сваког ученика понаособ.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења.

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена је бројчана. Она се утврђује на основу свих бројчаних оцена у току једне школске године. Оцена се закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Оцена може бити већа од аритметичке средине, уколико ученик покаже изузетан напредак и уколико се процени да би виша оцена стимулативно деловала на ученика.

Наставници географије: Маријана Вуловић и Валентина Гавриловић

**КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ
ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ЗА ПРЕДМЕТ ЛИКОВНА КУЛТУРА
ОШ "Бора Станковић" Београд**

Сврха и принципи оцењивања

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издавања по било ком основу;
- 6) уважавање индивидуалних разлика.

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика.

Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и довољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49
- 5) недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године наставник је дужан да на примерен начин обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и својој педагошкој документацији. Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање. Подаци унети у педагошку документацију могу бити коришћени за потребе информисања родитеља, приликом одлучивања по приговору или жалби на оцену и у процесу самовредновања и екстерног вредновања квалитета рада установе.

Владање ученика

- На часу се редовно прати понашање свих ученика;
- За мање ометање часа наставник опомиње ученика;
- Наставник уноси у еС дневник запажање о владању ученика само у случају непримереног понашања или нереаговања на опомене;
- Наставник редовно обавештава разредног старешину о владању ученика, а по потреби и стручну службу (педагог, психолог).

Информисање родитеља и ученика о учењу и понашању:

- Ученици на часовима усмено добијају повратну информацију о напредовању и учењу;
- Родитељи ће добити повратну информацију о активности ученика у виду коментара у еС дневнику.

Основне напомене

- Да би ученици успешно пратили час ликовне културе потребно је да свако од њих поседује уџбеник, блок, свеску, прибор за цртање, сликање, вајање

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА СУ:

- Однос према раду, припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор, потписује радова, чува радове у мапи (блок)
- Однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истрајан је у раду, труди се, преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама, спреман је да испроба своје способности у новим активностима...)
- Однос према другима (довршава рад у договореном року, поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; уважава туђу културу, радове, начин размишљања, доживљавања, опажања, изражавања...)
- Разумевање (разуме задатак; разуме процес, разуме концепт, разуме визуелне информације...)
Повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, феномене, дела, идеје...)
- Оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове; оригиналан је у односу на своје претходне радове...)
- Организација композиције (у складу са својом идејом примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, смеру, правцу...)
- Вербално изражавање (учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај, опажање, емоције...)
- Употрба техника и средстава (бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес, бира одговарајућу подлогу – материјал; истражује могућности технике и материјала; користи дигиталну технологију као помоћно средство у раду; обичује рад у одабраном апликативном програму)

Елементи могу и другачије да се формулишу. Бирају се према типу ликовног задатка и циљевима задатка

НАЧИН ПРАЋЕЊА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

- припрема за час
- домаћи рад
- активност ученика
- напредовање
- ангажовање
- израда панорама, плаката, презентација
- групни рад, рад у пару

Време:

- у току школске године

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

- усмена провера
- практичан рад (вајарски, сликарски, графички и радови примењене уметности)

Време:

- на крају наставне области
- на крају класификационог периода
- у току школске године

Описно праћење, вредновање и оцењивање

Провере знања ученика, односно оствареност исхода, врше се континуирано, током целе наставне године, најчешће кроз естетске анализе радова, након завршене једне или више наставних тема. Естетске анализе радова врши наставник, ученици уз помоћ наставника као и сами ученици. Ученици се оцењују и још: на основу излагања и представљања (изложбе радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења, израда презентација и др.), учешћа у дискусији, рад домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима. Што се тиче праћења напредовања ученика, треба имати у виду да су се до сада као најефикаснији вид подршке напредовању ученика показали савети које наставник даје у току практичног рада, као и питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја. Други вид ефикасне подршке је одељењска изложба (по завршетку задатка) на којој су заступљени сви радови ученика. Поређењем свих решења истог ликовног проблема ученици ефикасно уче на разликама и умеју да процене сопствени напредак. Такође, ученички портфолио (мапа радова) омогућава ученику да и ван наставе самостално процењује сопствени напредак.

Самопроцењивање радова се врши вербално и у писаној форми на листићима. Наставник осмишљава питања у зависности од задатка ученика (процена ликовних радова, разговор о уметнику, уметничком делу...)

Елементи за процењивање напредовања и оцењивање постигнућа су:

Праћење рада и активности	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Однос према ликовном раду	- ученик је припремљен је час; - одговорно користи материја, прибор и алатке; - одржава прибор и радни простор	- свакодневно бележење на часу у свеску евиденције наставника - три узастопна минуса доносе ученику недовољну оцenu у наставниковој свесци из овог сегмента. *Напомена: уколико ученик /ученица не донесе прибор радиће школским прибором који је доступан у мањим количинама у школи	чек листе, педагошка свеска наставника	свакодневно бележење током године
Однос према себи	- истражује информације - поставља питања, - предлаже, - истрајан је у раду, - труди се, - преузима одговорност, - спреман је да испроба своје способности у новим активностима	Ове активности, наставник бележи у облику плусева у свесци /е-дневнику, више од три плуса или три смајлића доносе ученику петицу	чек листе, педагошка свеска наставника	свакодневно бележење током године
Однос према другима	- довршава рад у договореном року; - поштује договорена правила понашања; - спреман је да помогне и да сарађује; - уважава туђу културу, радове, начин размишљања	- групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	чек листе, педагошка свеска наставника	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, - по потреби у току године када се ради групни рад или рад у пару

		- ученик који не поштује правила понашања на часу добија минус у наставникову свеску, а више од три минуса негативно утиче на целокупну оцену ученика		
Разумевање	- разуме задатак, појмове, концепт, визуелне информације, раздваја битно од небитног	- приликом обраде новог градива или практичног задатка	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, и естетске анализе радова
Повезивање	- повезује и пореди познате и нове информације, идеје, ликовна дела	- приликом обраде новог градива или практичног задатка - приликом естетске анализе радова /уметничког дела	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	- свакодневно бележење током године, - након завршеног сваког рада, и естетске анализе радова
Оригиналност	- оригиналан је у односу на туђе радове, као и на своје претходне радове	- практичан рад ученика, након завршеног ликовног рада, оцена из свеске се уноси у дневник	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године, минимум два до четири пута у току полугодишта
Организација композиције	- примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о перспективи, облику, текстури	- израда практичних радова /вежби - након завршеног ликовног рада, оцена из свеске се уноси у дневник	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године
Вербално изражавање	- учтиво комуницира, - аргументовано образлаже свој рад и радове других ученика	- естетске анализе радова - самопроцењивање	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године
Употреба одговарајуће технике	- бира одговарајућу ликовну технику у односу на идеју, - истражује могућности техника и материјала	- израда практичних радова /вежби	- чек листе, педагошка свеска наставника, - дневник образовно - васпитног рада	током године

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- 1) Однос прем раду
- 2) Праћење постављених задатака
- 3) Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење ликовног прибора за рад.

Оцењивање се врши према Правилнику о оцењивању.

Оцењивање практичног рада

Оцењивање се врши бројчано и дели се према ликовним подручјима рада: цртање, сликање, тродимензионално обликовање, графичко обликовање и разумевање основних ликовних односа унутар ликовно - уметничких дела и ликовног рада ученика.

Оцењује се бројчано оценама: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2), недовољан (1).

Елементи вредновања ликовног рада:

- 1) Оригиналност
- 2) Праћење ликовног задатка
- 3) Техничка реализација задатка

Ученик/ученица ће за следећа постигнућа бити оцењен/а оценом:

ОДЛИЧАН (5)

- 1) Ученица/ученик је јединствено, непоновљиво и истражујући применила/о садржај рада.
- 2) Ученица/ученик је самостално пратила/о ликовни садржај рада и богатим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом и испратила/о га је у целости.
- 3) Ученица/ученик је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) високом спретношћу и доследношћу.

БРЛО ДОБАР (4)

- 1) Ученица/ученик је применила/о садржај рада с мање индивидуалног истраживања.
- 2) Ученица/ученик је уз делимичну самосталност пратила/о ликовни садржај рада и једноставним се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом или га није пратила у целости.
- 3) Ученица/ученик је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) спретно и доследно.

ДОБАР (3)

- 1) Ученица/ученик је применила/о садржај рада без индивидуалног истраживања.
- 2) Ученица/ученик је уз подстицај пратила/о ликовни садржај рада и штурим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом те није пратила/о ликовни садржај рада.
- 3) Ученица/ученик ни је пратила/о и применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама) доследно него површно.

ДОВОЉАН (2)

- 1) Ученица/ученик уопште није истраживала унутар ликовног задатка и ликовне композиције.
- 2) Ученица/ученик ни уз подстицај није пратила/о ликовни садржај рада и веома штурим се ликовним језиком изразила/о линијом, бојом, тоном, волуменом.
- 3) Ученица/ученик ни је пратила/о нити применила/о одређене технике рада (нпр. оловком, темпером, колаж-папиром, графичким техникама).

НЕДОВОЉАН (1)

- 1) Ученица/ученик није урадио рад, а био је присутан на настави.
- 2) Ученица/ученик одбија да изврши ликовни задатак упркос подстицају од стране наставника.
- 3) Ученица/ученик не жели радити ни са школским прибором.

Стручно веће наставника предмета из области рада ликовне културе је у целости сагласно са критеријумом оцењивања који је дефинисан и усклађен са Правилником о оцењивању ученика.

Критеријуми оцењивања за предмет Музичка култура

5.- 8. разреда

На састанку стручног већа вештина усаглашени су критеријуми оцењивања. Ови критеријуми су усклађени са принципима оцењивања дефинисаним у Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020“.

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија;
- 2) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 3) релевантност оцењивања;
- 4) правичност у оцењивању;
- 5) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
- 6) редовност и благовременост у оцењивању;
- 7) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру музичког васпитања, слободних наставних активности, музичке секције, ангажовања на такмичењима, учествовање на школским приредбама, као и праћење владања ученика. Формативне оцене се евидентирају у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта из обавезног и изборних програма и активности. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и евидентирају се у дневнику, а могу бити унете и у педагошку документацију. Почетна основа оцењивања је континуирано праћење сваког ученика и вредновање знања, вештина и ставова помоћу усменог испитивања.

Чланови стручног већа воде своје педагошке свеске у којима бележе активности и однос ученика према раду на часовима музичке културе:

- редовно доношење потребног прибора за рад на часу;
- редовно присуствовање на часовима
- учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.
- достигнут ниво теоријског образовања, музичке писмености, препознавање музичких дела, свирање на Орфовом инструментаријуму;

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева.

Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине:

- стварање могућности да кроз различите садржаје и облике рада, циљеви и задаци буду у потпуности реализовани;
- развијање способности извођења музике певањем или свирањем;

- развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности;
- стицање знања о музици различитих епоха;
- подстицање креативности у свим музичким активностима;
- достигнут ниво теоријског знања ;

ЧОВЕК И МУЗИКА			
Довољан успех (2)	Добар успех (3)	Врло добар успех (4)	Одличан успех (5)
• Ученик уме да наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу • (зна када је почео период праисторије и када се завршио; уме да наведе доказе на основу којих проучавамо музику праисторије; уме да наведе најстарије инструменте) • Зна када је почео период античких цивилизација и када се завршио; уме да наведе доказе на основу којих проучавамо музику старог века; уме да наведе цивилизације старог века; уме да наведе музичке инструменте) • Зна поделу лирских народних песама. • Зна појмове: народна традиција, фолклор.	• Ученик уме да објасни како друштвени развој утиче на начине музичког изражавања • (зна све што и ученик који има оцену довољан 2 и уме да опише најстарије инструменте и зна којој групи припадају) • (зна све што и ученик који има оцену довољан 2 и уме да опише инструменте старог века и зна којој групи припадају). • Зна поделу лирских народних песама и уме да одреди која песма припада којој врсти. • Уме да објасни народну традицију (фолклор).	• Ученик уме да искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека • Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и уме да направи разлику између доказа на основу којих проучавамо музику праисторије и старог века; уме да детаљно опише настанак најстаријих инструмената (од чега се прави, како се свира, да ли је мелодијски или ритмички инструмент); • Зна поделу лирских народних песама, уме да одреди која песма припада којој врсти; уме да опише основне карактеристике сваке врсте лирских народних песама. • Разуме појам народне традиције (фолклора) и како су музика праисторије и наша народна традиција повезани.	• Ученик уме да идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ...) • Уме да реконструише начин комуникације кроз музику. • Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и уме да наведе и објасни народне обичаје. • Разуме појам народне традиције (фолклора) и уме да објасни како су музика праисторије и наша народна традиција повезани.

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ			
• Класификује инструменте по начину настанка звука; • Описује основне карактеристике удараљки; • Препознаје групу инструмената по звуку; • Препознаје барем један инструмент из сваке групе по слици;	• Препознаје везу између избора врсте инструмената и догађаја, одн. прилике када се музика изводи; • Ученик зна све што и ученик за нижу оцену и још: уме да препозна извођачки састав и инструменте, зна делове инструмента.	• Илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна, музика за забаву...); • Анализира повезаност музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу. • Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и још: уме да објасни начин добијања тона и зна чему тачно служи сваки део инструмента.	• Критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; • Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и још: уме да објасни начин добијања тона и зна чему тачно служи сваки део инструмента.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ			
• Вербализује свој доживљај музике; • Именује извођачки састав и музичке изражајне елементе.	• Идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; • Анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; • Препознаје структуру одређеног музичког жанра.	• Анализира повезаност музичких елемената са драматургијом одређеног жанра (нпр. Оперског финала)	• Анализира звучни пример и открије везу опажајних карактеристика са структуралном и драматуршком димензијом звучног примера; • Анализира звучни пример и открије везу опажајних карактеристика са жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера.

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ			
• Пева и свира самостално и у групи; • Примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација). • Зна ритмичке вредности (трајање нота и пауза) и уме да препозна основне музичке појмове по слици (лигатура, корона, виолински кључ, тактица, завршница, предзнаци, линијски систем, тоналитет, темпо, динамика.)	• Кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; • Исказује своја осећања у току извођења композиције. • Зна ритмичке вредности (трајање нота и пауза) и уме да препозна основне музичке појмове по слици (лигатура, корона, виолински кључ, тактица, завршница, предзнаци, линијски систем, тоналитет, темпо, динамика.) • Уме да препозна тоналитет на основу предзнака.	• Користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању. • Зна ритмичке вредности (трајање нота и пауза) и уме да препозна основне музичке појмове по слици (лигатура, корона, виолински кључ, тактица, завршница, предзнаци, линијски систем, тоналитет, темпо, динамика.) • Зна где се која нота налази у линијском систему; уме да изведе ритам.	• Учествоје у школским приредбама и манифестацијама; • Користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...). • Зна ритмичке вредности (трајање нота и пауза) и уме да препозна основне музичке појмове по слици (лигатура, корона, виолински кључ, тактица, завршница, предзнаци, линијски систем, тоналитет, темпо, динамика.) • Зна где се која нота налази у линијском систему; уме да изведе ритам; разуме како настаје ритам.

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО			
• Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • Илуструје мапу слушања задате композиције.	• Изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина.	• Комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом.	• Учествоје у креирању школских приредби, догађаја или пројеката.

Критеријуми оцењивања за предмет Музичка култура
6. разред

ЧОВЕК И МУЗИКА			
Довољан успех (2)	Добар успех (3)	Врло добар успех (4)	Одличан успех (5)
- Ученик уме да уочи и опише основна изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе - Зна шта је: литургија, њене делове, на ком језику се изводи и ко је написао, духовне песме, исон, византијско појање, уме да наведе бар једног појца, зна шта је Осмогласник и ко је написао; уме да опише каква је била духовна а каква световна музика средњег века. - Зна ко су били Ћирило и Методије и која је била њихова улога. - Уме да наведе неке српске обичаје. - Зна шта је миса у ренесанси, на ком језику се изводи	- Ученик уме да објасни како друштвени развој утиче на начине музичког изражавања; - Описује улогу музике у средњовековној Србији - Зна шта је: литургија, њене делове, на ком језику се изводи и ко је написао, духовне песме, исон, византијско појање, уме да наведе бар једног појца, зна шта је Осмогласник и ко је написао; уме да опише каква је била духовна а каква световна музика средњег века. - Зна ко су били Ћирило и Методије и која је била њихова улога - Зна да наведе шта је: миса, на ком језику се изводи, вишегласје и вишегласне композиције, средњовековне	- Ученик уме да уочи разлике између духовних и световних композиција средњег века и ренесансе; - Издваја начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима. - Зна шта је: литургија, њене делове, на ком језику се изводи и ко је написао, духовне песме, исон, византијско појање, уме да наведе бар једног појца, зна шта је Осмогласник и ко је написао; уме да опише каква је била духовна а каква световна музика средњег века. - Зна ко су били Ћирило и Методије и која је била њихова улога. Зна све српске средњовековне композиторе.	- Објашњава како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања и штампања нота); - Разликује вокално инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе. - Зна шта је: литургија, њене делове, на ком језику се изводи и ко је написао, духовне песме, исон, византијско појање, уме да наведе бар једног појца, зна шта је Осмогласник и ко је написао; уме да опише каква је била духовна а каква световна музика средњег века. - Зна ко су били Ћирило и Методије и која је била њихова улога. Зна све српске

• Разуме разлику између једногласа и вишегласа • Уме да наброји врсте духовне и световне музике ренесансе • Уме да наведе два најпознатија композитора ренесансе	композиторе, путујуће музичаре; • зна шта је Антифонаријум, грегоријански корал и ко је то написао. • Зна српске обичаје • Зна шта је миса у ренесанси, на ком језику се изводи, у колико гласова • Разуме разлику између хомофоније и полифоније • Уме да наброји врсте духовне и световне музике ренесансе • Уме да наведе композиторе ренесансе који су стварали духовну и световну музику	• Зна да наведе шта је: миса, на ком језику се изводи, вишегласје и вишегласне композиције, средњовековне композиторе, путујуће музичаре; • зна шта је Антифонаријум, грегоријански корал и ко је то написао. • Уме да објасни вишегласје. • Зна српске обичаје и када се они изводе. • Зна шта је миса у ренесанси, на ком језику се изводи, у колико гласова, и који су њени делови. • Разуме разлику између хомофоније и полифоније, уме звучно да је препозна. • Уме да наброји врсте духовне и световне музике ренесансе и каже основне карактеристике истих • Уме да наведе композиторе ренесансе који су стварали духовну и световну музику	средњовековне композиторе. • Зна да наведе шта је: миса, на ком језику се изводи, вишегласје и вишегласне композиције, средњовековне композиторе, путујуће музичаре; • зна шта је Антифонаријум, грегоријански корал и ко је то написао. • Уме да објасни вишегласје. • Зна да наведе најзначајније представнике Арс антикве, арс нове и њихове композиције. • Зна српске обичаје и уме да објасни када и како се они изводе. • Зна шта је миса у ренесанси, на ком језику се изводи, у колико гласова, и који су њени делови. • Разуме разлику између хомофоније и полифоније, уме звучно да је препозна. • Уме да наброји врсте духовне и световне музике ренесансе и каже основне карактеристике истих • Уме да наведе композиторе ренесансе који су стварали духовну и световну музику
--	---	---	---

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ			
• Класификује инструменте по начину настанка звука; • Одређује врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку. • Уме да препозна клавир и хармоник	• Описује разлику у начину добијања звука код инструмената с диркама. • Препознаје инструменте по звуку и слици (клавир, чембало, оргуље, хармоника, синтисајзер).	• Описује разлику у начину добијања звука код инструмената с диркама. • Препознаје инструменте по звуку и слици (клавир, чембало, оргуље, хармоника, синтисајзер). • Препознаје инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила.	• Описује разлику у начину добијања звука код инструмената с диркама. • Препознаје инструменте по звуку и слици (клавир, чембало, оргуље, хармоника, синтисајзер). • Препознаје инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила. • Коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ			
• Именује извођачки састав и музичке изражајне елементе;	• Идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; • Анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; • Препознаје структуру одређеног музичког жанра.	• Уочава сличности и разлике између православне и римокатоличке духовне музике (вокална музика, језик на ком се изводи, мелизматично, псалмодично)	• Идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба.

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ			
• Пева и свира самостално и у групи; • Примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација), • Уме да препозна основне елементе музичке писмености.	• Примењује различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Развија координацију и моторику кроз свирање и покрет. • Зна да препозна основне елементе музичке писмености и зна њихову намену.	• Користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању. • Разуме елементе музичке писмености и уме да их користи.	• Учествоје у школским приредбама и манифестацијама; • Користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...). • Јасно се служи музичком терминологијом у вези са елементима музичке писмености.
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО			
Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • Илуструје мапу слушања задате композиције; • Понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама.	• Изражава доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говора реч, ликовна уметност).	• Комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом.	• Учествоје у креирању школских приредби, догађаја или пројеката.

Критеријуми оцењивања за предмет Музичка култура
7. разред

ЧОВЕК И МУЗИКА			
Довољан успех (2)	Добар успех (3)	Врло добар успех (4)	Одличан успех (5)
• Ученик уме да уочи и опише основна изражајна средства музичке уметности карактеристична за период барока, класицизма и црквене музике у Србији • Ученик уме да наведе: када барок и класицизам почињу и када се завршавају; • Уме да наведе инструменталне и вокално инструменталне композиције барока и класицизма; • Уме да наведе најзначајније композиторе барока и класицизма и бар по једну њихову композицију.	• Ученик уме да објасни како друштвени развој утиче на начине музичког изражавања; • Описује улогу музике у Србији • Ученик зна све што и ученик који има оцену довољан 2 и још: уме да објасни сваки музички облик и да наведе по један пример (солистички концерт, кончерто гросо, свита, кантата, миса, ораторијум, пасија, симфонија, гудачки квартет, соната, опера).	• Ученик уме да уочи разлике између духовних и световних композиција барока и класицизма; • Издваја начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима. • Ученик зна све што и ученик који има оцену добар 3 и још: уме да разликује музичке форме барока и класицизма (нпр. разлика између солистичког концерта и кончерта гросо)	• Објашњава како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања и штампања нота); • Разликује вокално инструменталне облике барока и класицизма. • Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и уме да повеже музику барока и класицизма са осталим уметностима (сликарством и скулптуром).

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ			
• Класификује инструменте по начину настанка звука; • Одређује врсту музичког инструмента са жицама по изгледу и звуку. • Уме да препозна инструменте по слици, да их именује и наведе. • Уме да наведе двојицу српских виолиниста. • Зна где се инструменти налазе у оркестру.	• Описује разлику у начину добијања звука код инструмената са жицама. • Препознаје инструменте по слици, зна њихове делове. • Зна где се инструменти налазе у оркестру. • Уме да наведе двојицу српских виолиниста.	• Препознаје инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила. • Препознаје и именује све инструменте по слици и звуку, зна њихове делове и уме да објасни чему служе. • Зна где се инструменти налазе у оркестру. • Зна српске виолинисте и једног страног. • Уме да повеже инструмент и у којој врсти музике се користи.	• Коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте. • Зна све инструменте по слици и звуку, зна њихове делове и уме да објасни чему служе. • Уме да повеже инструмент и у којој врсти музике се он користи. • Зна историјат инструмената (претече), кључеве у којима се бележи музика за одређене инструменте, градитеље инструмената.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ			
• Именује извођачки састав и музичке изражајне елементе;	• Идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; • Анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; • Препознаје структуру одређеног музичког жанра.	• Уочава сличности и разлике између духовне и световне, инструменталне и вокално инструменталне музике барока и класицизма.	• Идентификује елементе барокне музике и музике класицизма као инспирацију у музици савременог доба.

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ			
• Пева и свира самостално и у групи; • Примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација).	• Примењује различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Развија координацију и моторику кроз свирање и покрет.	• Користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању.	• Учествоје у школским приредбама и манифестацијама; • Користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...).
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО			
• Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • Илуструје мапу слушања задате композиције; • Понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама.	• Изражава доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говора реч, ликовна уметност).	• Комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом.	• Учествоје у креирању школских приредби, догађаја или пројеката.

Критеријуми оцењивања за предмет Музичка култура
8. разред

ЧОВЕК И МУЗИКА			
Довољан успех (2)	Добар успех (3)	Врло добар успех (4)	Одличан успех (5)
- Ученик уме да уочи и опише основна изражајна средства музичке уметности карактеристична за период романтизма, музике 20.века и забавне музике - Ученик уме да наведе: када наведени периоди почињу и када се завршавају; - Уме да наведе инструменталне и вокално инструменталне композиције; - Уме да наведе најзначајније композиторе и бар по једну њихову композицију.	- Ученик уме да објасни како друштвени развој утиче на начине музичког изражавања; - Описује улогу музике у Европи и Србији - Ученик зна све што и ученик који има оцену довољан 2 и још: уме да објасни сваки музички облик и да наведе по један пример (солистички концерт, симфонизирани концерт, симфонија, симфонијска поема, гудачки квартет, опера, балет, мјузикл, оперета).	- Ученик уме да уочи разлике између духовних и световних композиција; - Издваја начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима. - Ученик зна све што и ученик који има оцену добар 3 и још: уме да разликује музичке форме (нпр. разлика између опере и мјузикла)	- Објашњава како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања и штампања нота); - Разликује вокално инструменталне и инструменталне облике; - Ученик зна све што и ученици који имају нижу оцену и уме да повеже музику романтизма, музике 20. века и савременог доба са осталим уметностима (ликовним уметностима, књижевношћу).

МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ			
• Класификује инструменте по начину настанка звука; • Одређује врсту музичког инструмента по изгледу и звуку. • Уме да препозна инструменте по слици, да их именује и наведе. • Зна где се дувачки инструменти налазе у оркестру.	• Описује разлику у начину добијања звука код дувачких инструмената. • Препознаје инструменте по слици, зна њихове делове. • Зна где се инструменти налазе у оркестру.	• Препознаје инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила. • Препознаје и именује све инструменте по слици и звуку, зна њихове делове и уме да објасни чему служе. • Зна где се инструменти налазе у оркестру. • Уме да повеже инструмент и у којој врсти музике се користи.	• Коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте. • Зна све инструменте по слици и звуку, зна њихове делове и уме да објасни чему служе. • Уме да повеже инструмент и у којој врсти музике се он користи. • Зна историјат инструмената (претече), кључеве у којима се бележи музика за одређене инструменте, градитеље инструмената.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ			
• Именује извођачки састав и музичке изражајне елементе;	• Идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, музике 20. века; • Анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; • Препознаје структуру одређеног музичког жанра.	• Уочава сличности и разлике између духовне и световне, инструменталне и вокално инструменталне музике.	• Идентификује елементе епоха који су учени у претходним разредима као инспирацију у музици 20. века и савременог доба.

ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ			
• Пева и свира самостално и у групи; • Примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација).	• Примењује различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Развија координацију и моторику кроз свирање и покрет.	• Користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању.	• Учествоје у школским приредбама и манифестацијама; • Користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...).
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО			
• Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • Илуструје мапу слушања задате композиције; • Понаша се у складу са правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама.	• Изражава доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говора реч, ликовна уметност).	• Комуницира у групи импровизијући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом.	• Учествоје у креирању школских приредби, догађаја или пројеката.

Критеријуми за оцењивање презентација из предмета Музичка култура

3	2	1	0	Σ
Садржај (тачност)	Садржај је тачан. Информације представљене логичним редоследом, тако да их је лако пратити.	Садржај је тачан. Праћење је отежано, јер информације нису представљене логичним редоследом.	Постоје делови садржаја који нису тачни. Праћење је отежано због лоше логичке организације.	Садржај је нетачан. Праћење није могуће, јер недостаје логичан редослед.
Прецизност	Доследно се користи одговарајућа музичка терминологија.	Делимично тачна музичка терминологија. Постоје правописне и граматичке грешке (не више од 5 у целој презентацији).	Покушај употребе одговарајуће музичке терминологије. Већи број граматичких и правописних грешака.	Неодговарајућа (погрешна) терминологија. Правописне и граматичке грешке онемогућују праћење презентације.
Дизајн презентације	На креативан начин употребљени су различити алати за креирање слајдова, табеле, графици, слике...	Презентација је занимљива, али пажњу посматрача омета велики број слајдова, превише текста, ефеката и непотребних детаља.	Презентација је неорганизована. Нису употребљени одговарајући алати. Недостају илустрације. Недовољан број слајдова.	Презентација не постоји или не садржи никакве алате којима се садржај представља слушаоцима.
Усмено излагање	Јасно, гласно и самоуверено излагање, гледање у публику, нема читања са слајдова/папира.	Јасно и гласно излагање, уз повремене прекиде и подсећања (читање).	Недовољно јасно/гласно излагање. Често гледање у слајдове (папире).	Конфузно и тихо излагање. Читање са слајдова (папира).
Комуникација	Остварена комуникација са слушаоцима. Постављање питања и одговарање. Квиз.	Повремена комуникација са слушаоцима.	Минималан контакт са слушаоцима.	Ученик не гледа слушаоце, окреће им леђа, гледа у под.
Познавање градива	Ученик зна да одговори на сва питања у вези са	Ученик зна да одговори на	Ученик зна да одговори само на	Ученик не зна да одговори на

	темом презентације.	већину питања у вези са темом презентације.	једно питање у вези са темом презентације.	питања у вези са темом презентације.	
Укупан број бодова					
Број бодова	15 - 18	12 - 14	9 - 11	6 - 8	0 - 5
Оцена	5	4	3	2	1

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА БАЗИРАН ПРЕМА ИСХОДИМА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

На састанку Актива наставника физичког и здравственог васпитања основних школа усаглашени су критеријуми оцењивања на часовима физичког и здравственог васпитања, обавезних физичких активности и усклађени су са принципима оцењивања дефинисаним у Правилнику о оцењивању у основној школи из 2024. године.

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) релевантност оцењивања;
- 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
- 4) правичност у оцењивању;
- 5) редовност и благовременост у оцењивању;
- 6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру физичког и здравственог васпитања и обавезних физичких активности, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности), као и праћење владања ученика.

Формативне оцене се евидентирају у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта из обавезног и изборних програма и активности и владања.

Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и евидентирају се у дневнику, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Почетна основа оцењивања је континуирано праћење сваког ученика и вредновање знања, вештина и ставова помоћу усменог испитивања и практичне провере на крају предметних области.

- На нивоу стручних већа установљено је који су подаци о ученику битни за праћење (активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању, приказ комплекса вежби обликовања и достигнут ниво моторичких знања, умења и навика)
- На почетку школске године потребно је спровести иницијалну проверу моторичких способности као инструмент провере потенцијала ученика.
- На крају школске године, треба спровести истоветне тестове за проверу нивоа постигнућа ученика.

Чланови актива воде своје **педагошке свеске** у којима бележе:

Активности и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:

- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима.
- учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.
- приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика у атлетици, гимнастици, спортским играма и др.

За ученике који раде по ИОП-у, ради се евалуација након сваког класификационог периода и кориговање планова по потреби.

Начин праћења напредовања и оцењивања ученика од стране наставника:

Орјентисано је на исходе. Самооцењивање (самопроцена), оцењивање од стране наставника, самоконтрола и провера ученика помоћу табела датих за проверу способности, праћење и евидентирање ученика за све садржаје у вези са ваннаставним активностима, секцијама и такмичењима (што школских, што клупских, остварених кроз јавне наступе...).

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напретка ученика обавља се сукцесивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине:

- **стање моторичких способности**
- **усвојене здравствено хигијенске навике**
- **достигнути ниво савладаности моторних знања**
- **однос према раду**

Праћење и вредновање моторичких способности врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способности за које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем пубертета и физичких активности.

Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене

Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, узевши у обзир степен напредовања.

Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, доношењу адекватне опреме, учешћа на такмичењима и ваншколским активностима.

При оцењивању физичких способности узима се у обзир ниво личних физичких способности сваког појединца, остварен у току школске године, према његовим индивидуалним могућностима.

За контролу физичких способности примењује се батерија тестова која обухвата следеће:

- телесна висина и маса,
- трчање 4x10м,
- скок у даљ из места,
- трбушњаци,
- пењање уз шипку

Провера се врши на почетку и крају школске године помоћу критеријума за процену физичког развоја и физичких способности.

Узевши претходно наведено у обзир, орјентационо и условно може се уједначавање критеријума свести по областима на следећи начин:

АТЛЕТИКА:

ОДЛИЧАН 5: Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у целости, показује велико интересовање и зна да усвојене елементе комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Разуме потребу познавања ове области у целости и сагледава корист од исте.

ВРЛО ДОБАР 4: У већој мери познаје, наводи и демонстрира све пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у већој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене

елементе треба да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У одређеној мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОБАР 3: У одређеној мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у мањој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У мањој мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОВОЉАН 2: У мањој мери познаје, наводи и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у најмањој могућој мери, не показује неопходно интересовање и у мањој мери схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава јасно потребу познавања ове области.

НЕДОВОЉАН 1: Не познаје, не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Не разуме потребу познавања ове области и не показује интересовање. Не схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава довољно јасно потребу познавања ове области.

СПОРТСКЕ ИГРЕ (кошарка, рукомет, одбојка, фудбал):

ОДЛИЧАН 5: Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ових области у целости, показује велико интересовање. Разуме потребу познавања ових области у целости и сагледава корист од исте. Примењује виши ниво технике, познаје већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.

ВРЛО ДОБАР 4: У већој мери познаје, наводи и успешно демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ових области у већој мери, показује одређено интересовање. Разуме потребу познавања ових области у одређеној мери и сагледава корист од исте. Примењује осредњи ниво технике, познаје већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз одређен степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.

ДОБАР 3: У одређеној мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ових области у мањој мери, показује одређено интересовање. Разуме потребу познавања ових области у мањој мери и углавном сагледава корист од исте. Примењује осредњи ниво технике, познаје одређени број правила, најједноставније тактичке комбинације и уз одређен степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.

ДОВОЉАН 2: У мањој мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ових области у најмањој могућој мери, не показује одређено интересовање. Не сагледава јасно потребу познавања ових области и користи од исте. Ретко примењује нижи ниво технике, познаје мали број правила, најједноставније тактичке комбинације и уз минималан степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.

НЕДОВОЉАН 1: Не познаје, не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Не разуме потребу познавања ових области и не показује одређено интересовање. Не сагледава јасно потребу познавања ових области и користи од исте. Ретко примењује нижи ниво технике, познаје врло мали број правила, не разуме тактичке комбинације и уз минималан степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других у мањој мери.

СПОРТСКА ГИМНАСТИКА:

ОДЛИЧАН 5: Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у целости, сагледава корист од исте, показује велико интересовање и зна да усвојене елементе комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу.

ВРЛО ДОБАР 4: У већој мери познаје, наводи и демонстрира све пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у већој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе треба да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У одређеној мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОБАР 3: У одређеној мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у мањој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У мањој мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОВОЉАН 2: У мањој мери познаје, наводи и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у најмањојмањој могућој мери, не показује неопходно интересовање и у мањој мери схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава јасно потребу познавања ове области.

НЕДОВОЉАН 1: Не познаје, не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Не разуме потребу познавања ове области и не показује интересовање. Не схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава довољно јасно потребу познавања ове области.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (од 5. до 8. разреда)				
НАСТАВНА ТЕМА	ДОВОЉАН 2	ДОБАР 3	ВРЛО ДОБАР 4	ОДЛИЧАН 5
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТ И	Уме да примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе.	Уме правилно да изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.	Правилно одржава равнотежу у различитим кретањима.	Ученик користи висок ниво техничко-тактичких знања, демонстрира сложеније комплексе вежби и кретања.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ *Атлетика	Ученик показује мањи степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени	Ученик показује делимични степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника	Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања, уз мању помоћ наставника у потпуности, самостал	Ученик показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања, где ученик у потпуности

*Спортска гимнастика *Основе тимских, спортских и елементарних игара *Полигони	одређене вежбе,односно захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика добија оцену довољан (2)	успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени и на основном и већим делом на средњем нивоу стандарда постигнућа, одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа,уз ангажовање ученик добија оцену добар (3)	но испуњава захтеве који су утврђени и на основном и на средњем нивоу,као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа,одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања добија оцену врло добар (4)	самостално,без помоћи наставника испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу,као и у већини захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа,одређеним индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа,уз веома висок степен ангажовања,добија оцену одличан (5)
---	---	--	---	---

ВРЕДНОВАЊЕ У ВИРТУЕЛНОМ ОКРУЖЕЊУ ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ Рубрика за вредновање наученог (вредновање увежбаног)		
Бодовна скала:	Ученик:	Пожељни елементи ученичких радова
* 85 % - 100 % – одличан (5)	* Наводи тачне информације у задатку, и при обликовању питања и при решавању. * Препознаје све примере у задатку те их већином исправно описује. * Користи одговарајуће примере и фотографије у обликовању задатка. * У предвиђеном времену извршава све задатке.	* Објашњења * Примери
*75 % - 84.99 % – врлодобар (4)	* Наводи већину тачних информација у задатку, и при обликовању питања и при решавању. * Препознаје већину примера у задатку те их већином исправно описује. * Користи углавном одговарајуће примере и фотографије у	* Задаци * Сlike

	обликовању задатка. * У предвиђеном времену извршава већину задатака.	* Видео
*65- 74.99% – добар (3)	* Наводи делимично тачне информације при обликовању задатка. * Препознаје мањи број примера у задатку и половично их описује. * Користи мањи број одговарајућих примера и илустрације у обликовању задатка. * У предвиђеном времену извршава половину задатака.	* Квиз * Њихов ауторски рад (слике, видео, квиз)
*50 % - 64.99 % – довољан (2)	* Наводи мањи број тачних информација у задатку, и при обликовању и при решавању. * Препознаје врло мали број примера у задатку. * Користи мањи број одговарајућих фотографија у обликовању задатка, без примера или с неодговарајућим примерима. * У предвиђеном времену извршава мање од половине задатака.	* Интерактивни садржај и слике * Додатни садржаји других аутора
*0% - 49.99% – недовољан (1)	* У предвиђеном времену не извршава задатак.	

Критеријуми и елементи оцењивања у настави Техника и технологија

Основна школе „Бора Станковић“

Стручно веће техничког и информатичког образовања
Наставници технике и технологије

Ученик се оцењује најмање 4 пута у полугодишту сумативном оценом, а најмање 2 пута у полугодишту формативном. Ученици се сумативном оценом примарно оцењују на основу израде техничких цртежа и кроз практичан рад, а формативном на основу активности и ангажовање на часу, као и учеников однос према раду. Ученик формативно може бити оцењиван и на основу других начина праћења напредовања, а у складу са годишњим планом рада наставника, и то: усменог излагања, активности на часу, домаћих задатака, практичног рада, блиц теста, презентација, рада у тиму, показивању иницијативе и заинтересованости. Сваку оцену (област) ученици могу да поправе и закључна оцена се изводи на основу аритметичке средине свих оцена у току полугодишта.

Сумативно оцењивање

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
○ у потпуности показује способност трансформације знања и примене у свим областима; ○ у потпуности повезује чињенице и појмове; ○ самостално изводи закључке који су засновани на подацима; ○ самостално решава проблеме; ○ показује изузетну самосталност и примењује дефинисана правила код израде техничких цртежа; ○ самостално израђује практичне радове поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући	○ у великој мери повезује чињенице и појмове; ○ самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; ○ самостално решава проблеме; ○ показује велику самосталност код израде техничких цртежа и примењује дефинисана правила уз минималне грешке; ○ самостално израђује практичне радове уз минималне грешке поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и	○ у довољној мери повезује чињенице и појмове; ○ у довољној мери изводи закључке који се заснивају на подацима; ○ делимично самостално решава поједине проблеме; ○ показује делимични степен активности и ангажовања; ○ делимично показује самосталност код израде техничких цртежа; ○ делимично примењује дефинисана правила код израде техничких цртежа;	○ знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; ○ у мањој мери повезује чињенице и појмове - искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; ○ понекад је самосталан у решавању проблема; ○ показује мањи степен активности и ангажовања; ○ искључиво уз помоћ наставника примењује дефинисана правила код израде техничких цртежа и практичних радова.	○ знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; ○ не изводи закључке који се заснивају на подацима; ○ критички не расуђује; ○ не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање; ○ не показује интересовање за израду техничких цртежа и практичних радова;

процедуре у складу са принципима	машина примењујући процедуре у складу	О делимично показује самосталност када израђује практичне		
безбедности на раду.	са принципима безбедности на раду.	радове поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина, примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду.		

Формативно оцењивање

б) У случају планирања блиц тест, исти се вреднује кроз следеће проценте:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	71-84 %
Добар (3)	55-70 %
Довољан (2)	31-55 %
Недовољан (1)	0-30 %

в) Раду тиму

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
-------------	----------------	-----------	-------------	---------------

○ Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; ○ Даје креативне примедбе и предлоге; ○ Поштује правила рада; ○ У презентовању је јасан, тачан и уме да исказе суштину; ○ Уочава битно и разликује га од небитног; ○ Зна добро да организује и води рад у групи;	○ Мотивисан је и редовно извршава задатке; ○ Решава проблеме користећи научне садржаје, ○ Поштује правила рада ○ Подржава рад групе и потстиче их на рад; ○ Поуздан, марљив и одговоран; ○ Презентује тачне податке.	○ У подели задатака групе потребна помоћ наставника; ○ За рад потребна помоћ, постицај и усмеравање; ○ Спор и непрецизан у презентацији; ○ Теже исказује своје мишљење; ○ Није самосталан, прати друге; ○ Научено градиво примењује погрешно; ○ Делимично поштије правила рада.	○ Ради на нивоу присећања; ○ У групи почиње да ради на интервенцију наставника; ○ Задатак не завршава и има грешака; ○ Површан у раду и поштовању правила; ○ Углавном је пасиван у групи.	○ Незаинтересован за рад, омета друге; ○ Потстицање и помоћ га не мотивишу на рада; ○ Не поштује правила понашања у групи; ○ Тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.
○ Има високо развијено критичко мишљење.				

г) Презентација/Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5
Презентовање	

САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
○ Обухваћени су сви важни делови садржаја ○ след излагања је логичан	Изражавање је: ○ довољно гласно ○ правилно ○ јасно	○ слушаоци са пажњом прате презентацију ○ укључују се питањима и коментарима

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави Информатика
и рачунарство

Наставни предмет:

Информатика и рачунарство (5., 6., 7. и 8. разред основне школе)

Елементи оцењивања су:

- усвојеност образовних садржаја; - примена знања; - активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- рада на часу;
- тестова,
- активности на часу;
- домаћих задатака
- пројектни задатак, - вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

Ученик који потпуно самостално остварује циљеве и задатке, извршава већину сложених захтева и врло је мотивисан у свом раду, оцењује се оценом одличан (5)

Ученик који самостално остварује циљеве и задатке, као и део сложених захтева и мотивисан је у свом раду, оцењује се оценом врло добар (4).

Ученик који самостално савлађује једноставне захтеве, као и већи део циљева и задатака, просечно је ангажован у свом раду, оцењује се оценом добар (3).

Ученик који тек уз помоћ наставника савлађује једноставне захтеве, просечно је ангажован и мотивисан у свом раду, оцењује се оценом довољан (2).

Ученик који ни уз помоћ наставника не савлађује једноставне захтеве, није ангажован и мотивисан, неодговорно се односи према раду, оцењује се оценом недовољан (1).

Писмене провере знања су на крају наставне теме или области. Садрже најчешће 8-10 питања, где доминирају питања типа: тачно-нетачно, заокружи тачан одговор, повежи појмове и допуни реченицу (једном или са две речи). У тестовима се понекада налазе 2-3 питања типа објасни појам, која захтевају одговор у једној реченици. Свако питање носи по један бод, а бодовна скала са оценама је одштампана на сваком тесту. Кад год је то могуће делимично тачни одговори се бодују са пола бода.

Бодовна скала је урађена приближно следећим процентима:

- преко 85 процената је оцена одличан (5),
- преко 65 процената је оцена врло добар (4),
- преко 50 процената је оцена добар (3),
- преко 35 процената је оцена довољан (2), • мање од 35 процената је оцена недовољан (1).

Након теста ученицима се поставља неколико питања како би се утврдила коначна оцена из провераване области.

Наставна тема	ОЦЕНА			
	2	3	4	5
ИКТ	- разликује хардвер и софтвер - набраја делове хардвера - прекуцава текст у Word-у	- креира, отвара, чува и премешта датотеке - креира и едитује текст	- убацује слику у текст - креира презентацију	- самостално и правилно креира документ без иједне грешке
Дигитална писменост	- набраја опасности на интернету - описује како рачунар утиче на здравље човека	- наводи начине заштите животне средине од ЕЕ отпада - образлаже шта су ауторска права	- проналази жељени садржај на интернету	- преузима и користи садржај са интернета уз поштовање ауторских права
Рачунарство	- задатак у Scratch-у не завршава до краја - има грешке у програму	- потребна помоћ, подстицај, усмеравање при раду -креира једноставан програм	- сврсисходно примењује програмске стуктуре и блокове наредби - користи математичке операторе	- самостално израђује програм - проналази и отклања грешке
Истраживачки пројекат	- сарађује са осталим члановима у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	- вреднује процес и резултате пројектних активности

Разред: 5.

	ОЦЕНА
--	-------

	2	3	4	5
ИКТ	- набраја компоненте дигиталних уређаја креира, чува и копира датотеку	- креира и едитује текст - врши уметање слике и табеле у текст - уноси податке у табелу	- креира дигиталну слику - примењује филтере	- самостално и правилно креира мултимедијалну презентацију
Дигитална писменост	-познаје правила за безбедно понашање на интернету	-проналази податке на интернету -самостално процењује пронађене информације	- преузима и користи садржај уз поштовање ауторских права	- објашњава поступак заштите дигиталног садржаја одговарајућом СС лиценцом
Рачунарство	- креира једноставан програм уз примену математичких израза	- креира наредбу за унос вредности у програм објашњава и примењује одговарајућу програмску структуру	- користи нумеричке, текстуалне и једнодимензионалне низове податка	- проналази и отклања грешке у програму
Истраживачки пројекат	- сарађује са осталим члановима у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	- вреднује процес и резултате пројектних активности

Разред: 6.

	ОЦЕНА
--	-------

Наставна тема	2	3	4	5
ИКТ	- разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста - користи алате за стилско обликовање документа и креира преглед садржаја	- објашњава принципе растерске и векторске графике и система приказа боја - креира растерску и векторску слику у изабраном програму	- користи алате за уређивање и трансформацију слике	- креира gif анимацију - креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана
Дигитална писменост	- разликује појмове URL, DNS, IP адреса - објашњава појмове хипервеза и хипер-текст - креира, форматира и шаље електронску пошту	- обавља електронску комуникацију на сигуран начин - штити се од непримереног садржаја и нежељене контаката	- сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа	- подешава хипер-везе према делу садржаја, другом документу или веб-локацији
Рачунарство	- уз помоћ програмске библиотеке исцртава елементе 2D графике уз помоћ наставника	- исцртава елементе 2D графике - употребљава петље и генератор насумичних бројева за цртање сложенијих облика	- планира, описује и примењује решавања једноставног проблема	- проналази и отклања грешке у програму
Истраживачки пројекат	- сарађује са осталим члановима тима	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	- вреднује процес и резултате пројектних активности

Разред: 7.

Наставна тема	ОЦЕНА			
	2	3	4	5
ИКТ	- отвара нови радни лист - правилно уноси податке у табелу	- разликује типове података - форматира податке према упутству (датум, децимале, време, валута)	- примењена тражена функција - форматира ћелије	- сортира и филтрира податке по задатом критеријуму - правилно креиран графикон
Дигитална писменост	- препознаје ризик на интернету - разуме ризик дељења личних података	- наводи правила понашања на интернету - наводи шта треба урадити да би се заштитили лични подаци	- објашњава појам отворени подаци - образлаже ауторска права	- објашњава појам вештачке интелигенције и његову примену - образлаже која су права детета у дигиталном добу
Рачунарство	- присећање и израда основних елемената задатка уз помоћ наставника	- креира низове и табеле - пише код за одређену функцију	- исправно пише код за одређену функцију - графички представља податке	- самостално креира низове, табеле и графиконе - примењује сортирање и филтрирање
Истраживачки пројекат	- сарађује са осталим члановима у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању резултата и закључака	- користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње	- креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате	- вреднује процес и резултате пројектних активности

Разред: 8.

**Критеријуми и елементи оцењивања ученика у настави предмета
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
у 5, 6, 7. и 8. разреду
Основне школе «Бора Станковић»**

5. разред

Оцену „истиче се“ добија ученик који:

- Разуме из којих чланова се састоје дечија права
- Уме да наведе чиниоце који утичу на остварење дечијих права
- Зна да препозна ситуације кршење дечијих права
- Прихвата друге ученике у групи и уважава њихову различитост
- Уме да препозна и разуме ризична понашања на друштвеним мрежама
- Примењује и прави разлику између безбедног и не безбедног понашања на друштвеним мрежама
- Уме да препозна примере грађанског активизма у својој школи
- Активно учествује у извођењу акција
- Примењује у акцијама вештину тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на истраживачки начин)

Оцену „Добар“ добија ученик који:

- У великој мери разуме и примењује горе наведене критеријуме, али не
- Показује иницијативу у спровођењу акција. Није у стању да јасно направи разлику између безбедног и не безбедног понашања на друштвеним мрежама.
- Не примењује јасно и транспарентно рад у тиму

Оцену „задовољава“ добија ученик који:

- Ученик који је усвојио основна знања, и основне термине
- Показује заинтересованост у раду предмета, али уз велику помоћ наставника

6.разред

Оцену „истиче се“ добија ученик који је:

- Разуме основне појмове права и одговорности
- Уме да примењује одговорно понашање у свакодневном животу
- Примењује и разликује стварну партиципацију ученика од декоративне
- Сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт
- Разуме добре стране 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука
- У техникама дискусије и дебате показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин - Учествује у раду групе и поштује њена правила
- Уме да проналази критички разматра и користи информације из различитих извора

Оцену „Добар“ добија ученик који:

- Ученик који је савладао критеријуме напред наведене, али уз помоћ
- Наставника их примењује

Оцену „Задовољава“ добија ученик који:

- Ученик је савладао основне појмове из програма Грађанско васпитање за 6 р.,
- Али није у стању да примењује научено без помоћи остале деце или наставника. И уз подстицај наставника укључује се у активности.

7. разред

Оцену „истиче се“ добија ученик који је:

- Разуме и наводи основне карактеристике њудских права
- Уме да образлаже личну одговорност у заштити свог здравља
- Примењује заштиту својих права на начин који не угрожава друге и њихова права
- Разуме на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине
- Учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине
- У техникама дискусије и дебате показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин
- Примењује знања стечена на часу при проналажењу, критички разматра и користи информације из различитих извора

Оцену „добар“ добија ученик који:

- Ученик који је усвојио знања по критеријумима горе наведеним, али уз велику помоћ наставника их примењује

Оцену „Задовољава“ добија ученик који:

- Ученик који је усвојио основна знања из предмета Грађанско васпитање за 7 р., али не
- показује жељу за самосталним ангажовањем на часу и жељу за применом тих основних знања.

8.разред

Оцену „истиче се“ добија ученик који:

- Уме да изражава осећања љубави и поноса према својој домовини а да никога не угрожава
- Разуме зашто је упознавање различитих култура и неговање интеркултуралног дијалога важно за једну заједницу
- Примењује знања на указивање примера у свакодневном животу родне равноправности и неравноправности
- Уме да наведе основне функције медија и да образложи важност постојања кодекса новинара деца и медији
- Уме да користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује
- У техникама дискусије и дебате показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин
- Примењује научено у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма

Оцену „добар“ добија ученик који:

- Ученик који је усвојио основне појмове Грађанског васпитања и поштује горе наведене критеријуме у раду, али показује мало ангажмана у раду. Приликом учешћа у раду ослања се на своје другове и наставника, испољавајући тиме мало самосталности

Оцену „задовољава“ добија ученик који:

- Ученик је усвојио основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета Грађанско васпитање.

Предметни наставници:
Валентина Гавриловић и Наташа Милосављевић

Критеријуми и елементи оцењивања ученика у настави предмета ВЕРСКА НАСТАВА

у 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. и 8. разреду

Основне школе «Бора Станковић»

ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРЕДМЕТ ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

Општи циљ предметног програма Верска настава (Православни катихизис) јесте да се ученици упознају али и разумеју суштинске, вредносне, традиционалне, социолошке и историјске чињенице и феномене хришћанства. Такође ученици би требало да могу самостално да прикупљају, истражују и обраде усвојена знања да их анализирају и интерпретирају, извуку поуке, да уоче и решавају проблеме у свакодневним животним ситуацијама. Да буду хуманији, толерантнији и одговорнији. Такође, ученицима се омогућава да развијају стваралачко и критичко мишљење, аргументовани дијалог, сарадњу и тимски рад, морално расуђивање, неговање духа толеранције, добротољубља, доброчинства и милосрђа.

Оцењивање ученика је континуирано, а оцењују се и вреднују све активности ученика (активности на часу, поседовања прибора за рад, редован рад, практични радови, учешће у различитим акцијама, приредбама, угледним часовима, пројектном наставом и тематским данима, изложбама...).

Закључна оцена вреднује све моделе рада и форми оцењивања.

Највиша оцена **истиче се** – ученик разуме суштину вере, усвојио је хришћанске вредности, сагледава целовит историјски развој, токове, познаје узроке и законе, способан је да примени знање на нове ситуације, на један нов начин, може самостално да искаже личне ставове уз одговарајуће аргументе, да критички анализира појмове и формира одговарајуће закључке. Показује иницијативу током наставе, може успешно да ради у различитим контекстима. То значи да примењује и психолошке појмове, који му омогућавају да анализира, класификује, повезује, примени или трансформише и изводи закључке. Одлично се сналази у свим облицима рада.

Оцена **добар** – разуме појмове и чињенице, може да повеже одређене личности, догађаје, празнике. Може да објасни значај одређеног догађаја. Уз подршку наставника може да се опроба у различитим форматима рада.

Оцена **задовољава** – препознаје елементарно појмове и чињенице у основном облику. Уз помоћ наставника и других ученика може да повеже и објасни значај појединих празника. Код ученика може да буде приметно одсуство жеље за напретком, али могуће је да постоје и други објективни фактори који ученика спречавају у напретку.

НАПОМЕНА: посебни услови за оцењивање раде се по разредима принципом основни, средњи и напредни ниво. Такође, на формирање посебних критеријума утичу школе својим интерним правилницима о оцењивању, као и чињеница да ли ученик похађа наставу по индивидуализација, ИОП1, ИОП1 прилагођени, ИОП2, ИОП2 прилагођени и ИОП3 за посебно надарене.

1. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника
- користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- знати да се правилно осени крсним знаком
- знати да је Бог Света Тројица (Заједница)
- моћи да усвоји текст молитве Оче наш

- моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу -моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему
- учити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом
- препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу

2. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања
- активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником -на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- знати да се Крштењем постаје члан Цркве
- разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)
- препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији
- моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири
- знати молитву Богородице Дјево
- знати да је Свети Сава наш први Архиепископ
- моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете
- препознати значај празновања Божића и Васкрса
- знати да објасни ко су светитељи

3. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања
- активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом
- уочити да је човек сличан Богу
- да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести
- упознати садржај молитве Анђелу чувару
- увидити везу Литургије и спасења човека и света
- проширити своја знања о празнику Божић и Васкрсења

4. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања

- активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница;
- знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква
- уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно
- увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом
- разумети значај Христовог оваплоћења (рађања)
- уочити важност светитеља (Свети Сава)
- знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом;
- упознати најважније хришћанске врлине
- упознати садржај молитве «Царе небески»;

5. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања - активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника
- користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава
- моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру
- моћи да разликује Стари и Нови Завет
- моћи да преприча библијску приповест о стварању човека
- моћи да наведе неке од последица првородног греха
- моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја - моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести
- знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију
- моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије

6. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду

- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања
- активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава
- моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима
- моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе
- моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“
- моћи да преприча Богородичине празнике

- моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог
- моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима -моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим, догађај Христовог Страдања и Васкрсења, Вазнесења и Педесетнице

7. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника
- користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке

-готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности
- знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима
- умети да интерпретира Символ вере
- моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека
- моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве
- моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ)
- бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина
- моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе
- бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине

8. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса
- примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке
- показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме
- учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника
- користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност
- моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви
- моћи да препозна неке од елемената Литургије
- моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену
- моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници
- моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег
- моћи да преприча догађај Преображења Господњег
- моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства